VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 2 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, tammik. 7 p. — Tuesday, Jan. 7, 1969

Kansojenyhteisön kokous Lontoossa

Rhodesiasta voi muodostua nytkin vakava pulmakysymys – myös Nigerian sisällissota voi tulla pohdittavaksi

Lontoo. — Britannian kansojenyhteisön pääministeri-konferenssi alkoi täällä tiistaiaamuna suurimpana erimielisyyden aiheuttajana ollen Rhodesia — afrikkalaispääministerien vaatiessa tiukempaa asennetta Rhodesian rotusyrjintähallitusta vastaan.

Erillisessä sanomalehtien tiedoitustilaisuudessa Canadan pääministeri Pierre Elliott Trudeau ja kansojenyhteisön sihteeri Arnold Smith esittivät mielipiteen, että Rhodesian kysymykseen viitataan avausistunnolle esitettävässä raportissa, mutta siitä ei kuitenkaan tule kokouksen pääkysymystä, kuten tapahtui edellisessä konferenssissa. Rhodesian kysymys oli silloin vähällä hajoittaa koko konferenssin.

Vierailtuaan Zambian pääministeri Kenneth Kaundan luona, pääministeri Trudeau sanoi myöhemmin maanantaina iltapäivällä, että hänen katsantokantansa mukaan Rhodesian kysymys käsitellään yleismaailmallisesta tilanteesta keskusteltaessa, ja että kysymys tulee loppuunkäsitellyksi viikonloppuun mennessä.

Kaunda on liittynyt Tansanian edustajaan Julius Nyerereen ja Ugandan edustajaan Milton Oboteen katsomuksessa, että suhtautuminen Rhodesian kysymykseen vaikuttaa ratkaisevasti kansojenyhteisön säilymiseen He kaikin vastustavat Britannian hallituksen viimeisintä ehdotusta mikä on esitetty Rhodesian pääministeri Ian Smithille.

Mutta kansojenyhteisön 23 maan johtavat virkailijat sopivat maanantai-iltaisessa tärkeässä kokouksessa työjärjestysluonnoksesta, mikä esitettiin ko. maiden päämiehille konferenssin avausistunnossa tiistaina. Ennakkotietojen mukaan tämä työjärjestysluonnos antaa osanottajille mahdollisuuden ilmaista eroavat mielipiteensä Rhodesian kysymyksestä estämättä siirtymistä vähemmän kiistanalaisten kysymysten käsittelyyn.

Vaikka pääministeri Trudeau sanoo kannattavansa NIBMARia (No Independence Before Majority African Rule — ei itsenäisyyttä Rhodesialle ennen kuin enemmistön muodostavat afrikkalaiset saavat vallan) hänen sanotaan kuitenkin linjoittuneen Australian ja Aasian maiden edustajien kanssa siinä, että Rhodesian kysymys ei saa estää keskustelua muista asioista.

Olisi suuri häpeä jos Rhodesian kysymys tulisi hallitsevaksi seikaksi tässä kokouksessa sanoi Australian pääministeri John Gorton. Toisaalta Ghanan valtuuskunnan johtaja John Harlley alleviivasi että hän tulee yhdessä Itä-Afrikan maiden edustajain kanssa vaatimaan, että Rhodesialle ei saa myöntää itsenäisyyttä ennen kuin valta on siirretty enemmistölle eli tummaihoisille.

Tähän seitsenpäiväiseen kokoukseen on saapunut kansojenyhteisön 24 maan (28:sta) päämiehet. Poissa on Kenian presidentti Jomo Kenyatta ja Pakistanin presidentti Ayub Khan sekä Ghanan ja Nigerian sotilasjohtajat, kenraalieversti J. A. Ankrah ja kenraalimajuri Uakubo Gowon

Sen lisäksi kokoukseen osallistuu 13 maan ulkoministerit, mukaanlukien Mitchell Sharp Canadasta sekä 32 muuta ministeriä.

Vaikka Nigerian sisällissota ei ole työjärjestyksessä, niin yleisesti otaksutaan, että siitäkin asiasta keskustellaan — afrikkalaismaiden omaksuessa yleisesti kädet-irti Nigeriasta kannan.

Kaksi autoilijaa murhattiin ilman syytä maantiellä

Ottawa. — Kun ammunta, mikä surmasi perjantai-iltana hänen miehensä ja veljensä oli päättynyt, mrs Linda MacDonald sai nähdä miten murhatyön tekijät murskasivat hänen veljensä auton tuulilasin.

(Tiistaiaamuna tiedoitettiin, että murhatyön tekijäin kiinnisaamisesta johtavista tiedoista on luvattu $2.500 palkkio.)

Auton ikkunan särkijä nauroi hysteerisesti ja poliisit uskovat, että murhien syynä oli seikkailu- eli jännärihalu.

Mrs. MacDonald 28, Ottawasta oli kyyristyneenä miehensä autossa kun kolme miestä ampui kymmenkunta laukausta murhatuksi tulleita miehiä kohtaan. Murhan tehtyään nämä 20-kymmenissä olevat miehet menivät autoonsa ja ajoivat pois paikalta.

Murhan uhriksi joutui 31-vuotias Gerald MacDonald Ottawasta ja hänen vaimonsa veli, 42-vuotias Kenneth Vallee St. Clair Shoresista Mich.

Jostakin tuntemattomasta syystä Linda MacDonald ja Lillian Vallee jätettiin paikalle vahingoittumattomina.

Windsorin poliisit epäilevät, että siellä pankkirosvouksesta epäilty noin 24-vuotias mies voi olla yksi kolmesta, jotka mainitun murhatyön tekivät.

Poliisit ovat vedonneet yleisön apuun murhan selvittämiseksi. Viranomaiset ovat vedonneet myös erääseen tuntemattomaan autoilijaan joka ohitti murhapaikan No. 44 maantiellä noin 25 mailia Ottawasta länteen. Poliisit sanovat, että eräs toinen auto, mikä ei pysähtynyt ajoi toisen murhatun miehen pään yli.

Poliisien kertoman mukaan murhamiehet pysäyttivät viittomalla autot joiden ajurit he murhasivat miesten tultua pois ajokeistaan.

Poliisit kertovat MacDonaldin ajaneen tiepuoleen kello 8.30 illalla kun takaapäin saavuttanut auto antoi Carpin luona viittomalla pysähtymismerkin. Kun mr MacDonald astui ulos autostaan häntä ammuttiin neljä kertaa .22 kaliberin kiväärillä.

Kun MacDonald kaatui maahan, mr Valleen ajama auto meni myös tiepuoleen tutkimaan mitä oli tapahtunut. Hän sai viisi luotia rintaansa ja päähänsä.

Murhansa saaneet miehet olivat aviopuolisoineen menossa sukulaistensa luo Almonteen.

Poliisien käsityskannan mukaan murhat tehtiin ilman mitään syytä.

$8.9 miljoonaa presidenttivaalin TV-mainostukseen

Washington. — Yhdysvaltain liittohallituksen tiedonantokomissioni ilmoitti viikon lopulla, että voittajaksi selviytynyt republikaanipuolue käytti ennätysmääräisesti varoja televisiomainostukseen — 5 miljoonaa dollaria verrattuna demokraattipuolueen "pikkusummaan" 3:een miljoonaan dollariin.

Mainitun tietolähteen mukaan republikaanipuolue käytti TV-mainostukseen varsinaisen vaalikampanjan aikana $4.2 miljoonaa ja esivaalien mainoskampanjaan $1 miljoona. Demokraatit käyttivät varsinaisessa vaalikampanjassa ehdokkaansa mainostamiseksi TV:ssa 2.5 miljoonaa dollaria ja esivaaleissa $516,030.

Muut ryhmät, joihin kuuluu ilmeisesti myös Alabaman entisen kuvernöörin George C. Wallacen laskut, käyttivät yhteenlaskien kampanjainsa mainostamiseen TV:ssa 0681,491. Kaiken kaikkiaan USAn presidenttivaalikampanjassa käytettiin eri puolueiden ehdokkaiden mainostamiseen TV:ssa $8.1 miljoonaa — yli kaksi kertaa enemmän kuin v. 1964 kampanjassa, jolloin siihen tarkoitukseen käytettiin $4.1 miljoonaa.

Maanjäristys tas Iranissa

Teheran, Iran. — Vähintään viisi henkilöä sai surmansa, yli 40 loukkaantui ja yli 100 kotia tuhoutui Luoteis-Iranissa viime viikonlopulla tapahtuneessa maanjäristyksessä. Maanjäristys teki tuhojaan kahdessa kylässä Khorassanin alueella lähellä Neuvostoliiton rajaa

Helleaalto vaatinut kuolonuhreja

Rio de Janeiro. — Rio de Janeiron sairaaloista tiedoitettiin viikonlopulla, että kaupunkia kohdannut helleaalto on aiheuttanut vähintään 25 kuolemantapausta sen jälkeen kun Brasiliassa alkoi kesä joulukuun 21 pnä. Lämpötilan sanotaan ylittäneen 104 astetta F.

12 MILJ. DOLLARIA ODOTTAA OMISTAJAA

Ottawa. — Postitoimistohallinnolla on 12 miljoonaa dollaria sellaista rahaa, minkä poisottamiseen ei saada canadalaisia kiintymään

"Me toivomme, että joku tulisi hakemaan sen rahamäärän pois", sanoi eräs asianomainen virkailija.

Tämä rahamäärä on 1,500:ssa postitoimisto-säästöpankissa, minkä toiminnan postiasiain ministeri Eric Kierans aikoo lopettaa.

Hän tiedoitti tämän sadan vuoden vanhan pankin sulkemisesta viime elokuussa ja yleisöä varoitettiin silloin, että syyskuun 18 päivästä lukien 1968 ei voida avata uusia tilejä, eikä ottaa uusia talletuksia 298,000:lle tilille.

Sen tiedonannon jälkeen on suljettu noin 20,000 tiliä — mutta 276,000 säästötiliä ja niissä noin $12 miljoonaa rahaa on vielä koskematta. Noin 206,000 näistä tileistä on ollut ei-aktiivisia viimeiset 10 vuotta ja 90,020:sta aktiivisesta tilistä on 73,000 sellaisia tilejä missä on vähemmän kuin $100.00.

Pankkiin sijoittajat saavat säästöistä 2½ prosentin koron jouluk. 31 päivään 1969. Sinä päivänä pankki lopettaa virallisesti toimintansa.

Tämä pankki muodostettiin siinä mielessä, että voidaan rohkaista pienituloisia säästämään. Mutta nyt on kauan oltu jo sitä mieltä, että tämä säästöpankki on tehtävänsä tehnyt — ettei sitä tarvita enää Siihen on nykyään sijoitettu säästöjä vain kolmasosa siitä, mitä sijoitettiin 15 vuotta sitten, jolloin säästöjen yhteismäärä saavutti ennätystasonsa $39.3 miljoonaa.

Tammikuun 1 pnä 1970 annetaan $25.00 suuruiset ja sitä pienemmät tilit, jotka ovat olleet ei-aktiivisina 30 vuotta, kruunulle (valtiolle) eikä niitä saada enää sen jälkeen takaisin. Vähemmän aikaa ei-aktiivisina olleet 25 dollaria ja sitä pienemmät tilit voidaan vielä myöhemminkin hakea pois ja $25 suuremmat tilit voidaan hakea pois koska tahansa tulevaisuudessa.

Jos teillä tai tuttavillanne on rahaa postilaitoksen säästöpankissa, niin hakekaa se pois.

Tervehtivät tappajaa sankarina

Manila. — Filippiinien presidentti Ferdinand Marcos vapautti viime viikonlopulla Benito Fidelin vankeudesta ja määräsi häntä vastaan nostetut murhasyytökset peruutettaviksi sekä tervehti Fidelia sankarina.

Fidel, joka on kahden lapsen isä ja toisen maailmansodan aikainen sissitaistelija, surmasi viime tiistaina neljä viidestätoista karjavarkaasta, jotka olivat valloittaneet erään Manilasta pohjoiseen sijaitsevan kylän. Poliisit pidättivät Fidelin tämän jälkeen ja nostivat häntä vastaan murhasyytökset.

Vapauttaessaan Fidelin presidentti Marcos antoi hänelle presidentin ansiomitalin "harvinaisen rohkeuden" vuoksi, jota hän osoitti puolustaessaan kotiaan ja perhettään.

KOLMAS KENNEDY NOUSUSSA HUIPULLE

Edward Kennedy saavutti demokraattipuolueen toiseksi korkeimman viran USAn senaatissa

Washington — Massachusettsin osavaltion 36-vuotias senaattori Edward Kennedy tuli viikonlopulla valituksi USA:n senaatin enemmistöryhmän johtajan apulaiseksi. Tätä virkaa piti kaksi vuotta hallussaan 50-vuotias Louisianan osavaltion senaattori Russel Long.

Kennedy tuli valituksi Longin tilalle salaisessa äänestyksessä tuloksella 31—26. Kennedyn voittoa kuvattiin poliittisten tarkkailijain toimesta nuorten liberaalien huumaavaksi menestykseksi kun hän saavutti senaatin demokraattipuolueen järjestäjän aseman.

Poliittiset tarkkailijat pitävät Kennedyn voittoa ja pyrkimystä saavuttamaansa virkaan osoituksena siitä, että hän on ottamassa suuren askeleen kohti puolueensa johtoa ja tavoittelee ehkä puolueen presidenttiehdokkaaksi nousua neljän tai kahdeksan vuoden kuluttua.

Vakava ja pehmeätä puhetapaa käyttävä Kennedy vältteli kuitenkin vihjailuja, että hänellä on nyt voimapesäke etsiessään mahdollisuutta päästä Valkoisentalon valtiaaksi.

Kaikkein suurimmat tappiot tässä johtajanapulaisen kilpailussa kärsi mahdollisesti Eugene McCarthy Minnesotasta. Melkein vuoden ajan nuorten idealistien ja reformistien tähtenä loistanut senaattori McCarthy menetti ainakin osan kannatuksestaan viime viikonlopulla.

Huolimatta entisten kannattajiensa pyynnöistä McCarthy äänesti Kennedyä vastaan ja maksoi Longille vanhan ystävyysvelkansa.

Long, joka ilmoitti henkilökohtaisesti kärsimästään tappiosta, huomioitsi että Lyndon Johnson siirtyi järjestäjän virasta Valkoiseentaloon ja että Hubert Humprey oli samassa virassa ennen kuin hänestä tuli varapresidentti, sekä lopulta puolueen presidenttiehdokas.

"Virka on tärkeä," lisäsi Long, "minä en olisi voinut hävitä paremmalle vastustajalle ja luulen etten olisi hävinnyt kenellekään muulle henkilölle kuin Kennedylle."

LODGE NIMITETTY USA:n NEUVOTTELIJAKSI

New York — USAn presidentiksi valittu Richard Nixon nimitti sunnuntaina Länsi-Saksassa Yhdysvaltain suurlähettiläänä olevan 66-vuotiaan Henry Cabot Lodgen neuvotteluvaltuuskunnan päämieheksi Pariisiin.

Kahdesti USAn suurlähettiläänä Saigonissa ollut mr Lodge tulee W. Averell Harrimanin tilalle, joka luopuu tehttävästään tammikuun 20 päivänä, jolloin Nixon ottaa presidentin viran vastaan.

Useista syistä, sisältyen siihen hänen läheiset suhteensa Saigonin varapresidentti Nguyen Cao Kyn kanssa ja hänen vakaumuksensa sodasta yleensä, mr Lodgen uskotaan ottavan edeltäjäänsä kovemman kannan Pariisissa.

Presidentiksi valitun mr Nixonin sanomalehtimies Ronald Ziegier antoi tiedon mr Lodgen nimityksestä uuteen toimeensa.

Lodgen nimitys tarkoittaa, että Nixon veti nyt palvelukseensa kolmannen henkilön, joka on ollut läheisissä suhteissa presidentti Johnsonin hallituksen kanssa Vietnamin sotakysymyksessä.

Lauantaina mr Nixon pyysi, että Saigonissa USAn suurlähettiläänä oleva Ellsworth Bunker jäisi toimeensa ja mr Bunker suostui siihen. Samana päivänä hän pyysi, että kenrali Maxwell Taylorin alaisena apulais-suurlähettiläänä toiminut diplomaatti Alexis Johnson tulisi ulkoministerin apulaiseksi.

Mr Nixon alleviivasi Vietnamin politiikkan jatkuvuutta selittämällä: "Vaalikampanjan aikana minä ilmaisin katsantokannan, että Pariisissa olevat neuvottelijat eivät edusta vain nykyistä hallitusta, vaan koko Yhdysvaltoja. Samassa hengessä minä muodostan nyt neuvottelukunnan, mikä edustaa meitä Pariisin neuvotteluissa."

Samalla kertaa mr Nixon antoi tietää, että USAn No 2 miehenä Pariisissa toiminut Curys Vance on suostunut olemaan noin kuukauden päivät presidentinvaihdoksen jälkeen Pariisin neuvottelukunnassa neuvottelujen jatkuvuuden takaamiseksi.

Saigonissa ollessaan mr Lodge tuli tunnetuksi suurien sotatoimenpiteiden kannattajana.

NL suosittelee Neljän Suuren rauhanpitovoimia keski-itään

Israelin sanotaan suhtautuvan kielteisesti ehdotukseen mikä on saanut suurta huomiota osakseen

Lontoo — Neuvostoliiton sanotaan suosittelevan keski-idän kriisin ratkaisua mihin sisältyy ajatus, että Neljä Suurta lähettäisi sinne asevoimiaan huolehtimaan rauhan ylläpidosta.

Tämän ajatuksen uskotaan sisältyvän rauhanehdotukseen minkä Neuvostoliitto on esittänyt Washingtonissa, Lontoossa ja Pariisissa harkittavaksi. Saatujen tietojen mukaan ehdotukseen sisältyy ajatus, että Neuvostoliiton, Yhdysvaltain, Britannian ja Ranskan yhteisiä rauhan ylläpitovoimia lähetettäisiin kummallekin puolen rajaa, mikä oli voimassa ennen kesäkuuta 1967.

Israelin hallituksen eräs puhemies sanoi kuitenkin Jerusalemissa Israelin ilmoittaneen Yhdysvalloille ja Britannialle, että tätä ehdotusta ei voida hyväksyä keskustelujen perustaksi.

Ulkoministeri Abba Eban esitti Israelin kannan Neuvostoliiton ehdotuksista sunnuntaina pidetyssä hallituksen kokouksessa.

Israel ei julkaissut Neuvostoliiton ehdotusta mutta yleisesti käsitetään, että se on saanut ne diplomaattiteitse Washingtoista ja Lontoosta. Israelin eräät puhemiehet väittävät olevan eroa sillä, mitä Neuvostoliitto ehdottaa keski-idän kriisin ratkaisemiseksi ja niillä lausunnoilla, mitä Neuvostoliiton apulaisulkoministeri Vladimir Semeonov on Israelin edustajille sanonut YK:ssa.

Jordanin kuningas Hussein tuntui antavan hyväksymisensä Neuvostoliiton ehdotuksille kun hän Lontoon lentokentälle saapuessaan sanoi keski-idässä olevan todellisen sodan vaaran elleivät suurvallat ryhdy yhteisvoimin tilannetta selvittämään.

Lääkärinhoitoon Britanniaan saapunut kuningas Hussein sanoi Egyptin presidentti Abdel Nasserin ja Lebanonin presidentti Charlees Heloun suostuneen siihen, että arabimaiden huippukokous pidetään ehkä melko pian.

Neuvostoliiton ehdotuksen yksityiskohtia ei ole julkaistu mutta huomioiden, mitä neovostoliittolaislehdet ovat asiasta kirjoittaneet, yleisenä käsityksenä on, että Moskova kannattaa neljän vallan rauhan ylläpitovoimien järjestämistä.

NL:n AVARUUSALUS MENOSSA VENUKSEEN

Moskova — Neuvostoliitto lähetti sunnuntaina nimettömän avaruusaluksen 155 miljoonan mailin päässä olevaa Venusta kohti tarkoituksella, että se laskeutuu pehmeästi Venuksen pinnalle.

Virallinen uutistoimisto TASS tiedoitti, että tämä Venus V avaruusalus saavuttaa päämääränsä — Venuksen — toukokuun puolivälissä ja että se tulee lähettämään lisätietoja mainitun planeetan atmosfääristä.

Sitä sanotaan Venus IV seuraajaksi mikä lähetti lokakuussa 1967 tietoja Venuksesta.

Venus IV osoitti että Venus on kuuma planeetta missä ihminen ei voi elää. Mainitun avaruusaluksen lähettämien tietojen mukaan Venuksessa mitattiin 538 asteen kuumuus (F).

Nyt Venusta kohti lähetetty avaruusalus painaa 1¼ tonnia. Se lähetettiin ensin kiertämään maata, mistä se sitten lähetettiin noin 4 kuukautta kestävälle Venus-matkalle.

Viimeisempien tietojen mukaan kaikki laitteet toimivat moitteettomasti ja jos se tulee tarpeelliseksi, maasta voidaan tehdä korjaus sen lentorataan.

TASSin tiedonannon mukaan tämä avaruusalus laskee pehmeästi Venuksen pinnalle. Sen laskuvarjo aukeaa 15 mailin päässä Venuksesta ja radio lähettää tietoja laskun yhteydessä suoritettavista tutkimuksista.

Korostaen Venus-matkan vaikeuksia, TASS sanoi: "Tarkka-ampujalle olisi helpompaa ampua mehiläistä kulkevan auton ikkunasta, kuin lähettää avaruusalus Venukseen.

Neuvostoliitossa on kuitenkin saatu suurta kokemusta planeettojeen välisten lentojen kontrollissa."

Yhdysvaltain Apollo VIII lennon aikana neuvostoliiton tiedemiehet korostivat erikoisesti avaruusalusten automaattista kontrollia maasta, mikä on turvallisuuskannalta edullisempaa mieskontrolliin verraten, kuten he selittivät.

Neuvostoliitto ei ole järjestänyt huomattavampia miehitettyjä lenoja viimeaikoina, mutta sen miehittämättömät alukset suorittavat avaruustutkimuksia hyvin aktiivisesti. Yhdysvaltain toimesta ei ole suunniteltu seuraavien lähivuosien aikana Venus-lentoja.

Mielenosoituskahakka myös Oslossa

Oslo. — Norjalaiset poliisit taistelivat sunnuntaina kiviä heitelleiden mielenosoittajien kanssa USAn lähetystön edustalla kun varapresidentti Hubert Humphrey saapui tänne osallistuakseen YK:n ensimmäisenä pääsihteerinä toimineen Trygve Lien hautajaisiin maanantaina.

Nigeria vapautti 3,000 pidätettyä

Lagos. — Viranomaiset tiedoittivat viikonlopulla, että Nigerian poliisit ovat vapauttaneet noin 3,000 henkilöä, jotka vangittiin Länsi-Nigeriassa järjestettyjen korkeampia veroja vastaan suunnattujen protestimarssien yhteydessä.

Guayanan joukkoja on siirretty 'mellakka-alueelle'

Georgetown. — Kaksi lentokonekuormaa guayanalaisia sotilaita laskeutui eräälle lentokentälle lähellä Brasilian rajaa viime viikonlopulla ja lähti marssimaan kohti erästä intiaanien karjakauppalaa, jossa oli aikaisemmin kahakoita.

Joukkoja alettiin siirtää sen jälkeen kun saatiin tietoja yhteenotoista Rupununin alueelta, jossa oli ammuttu kahta poliisia, joista toinen kuoli ja vallattu hallituksen radioasema sekä asetettu esteitä lentokentän kiitoradalle lentokoneiden alaslaskun ehkäisemiseksi.

Pääministeri Forbes Burnhamin hallituksen taholta ilmoitettiin, että joukkoja siirretään "puhjenneiden kahakoiden lopettamiseksi", mutta Georgetownissa julkaistuissa raporteissa puhuttiin vallankumouksesta intiaanien toimesta, jotka ovat vihamielisiä Guayanan hallitusta kohtaan ja haluavat erota sekä liittyä Brasiliaan.

Hallituksen piireissä epäiltiin Georgetownissa, että Brasilia tukisi separatistiliikettä ja tiedoitettiin, että mellakat tullaan lopettamaan muutaman päivän kuluessa.

"KORKEAT PALKAT" EIVÄT OLE RAKENNUSHINTOJEN KOROTTAJIA

Kaksi-vuotinen tutkimus osoittaa, että monet muut seikat vaikuttavat talojen hintojen nousuun

Toronto. — Rakennusalasta ja sen työsuhteista suoritetun 2-vuotisen tutkimuksen perusteella todetaan, että rakennusten korkeat hinnat johtuvat tämän teollisuusalan epävakaisuudesta eikä korkeista palkoista.

Tutkimuksen järjesti Canadian Construction Association ja sen raportin ovat kirjoittaneet montreallilainen työväen lakimies H Carl Goldenberg ja Toronton yliopiston teollisuussuhteita tutkivan osaston johtaja John H. G. Crispo.

Tutkimuksen lopulliset tulokset julkaistiin viime viikolla ilmestyneessä 670 sivua käsittäneessä kirjassa, vaikka tutkimuksen päähuomioinnit ja ehdotukset julkaistiinkin jo vuotta aikaisemmin.

Goldenberg ja Crispo kirjoittavat että Canadan talousneuvoston palveluksessa olevan taloustieteilijän Frank Wildgenin tutkimuksen tulokset "antavat jonkinverran järkyttävän iskun niille, jotka ovat vakuuttuneita siitä, että ammattiyhdistysten vaatimukset ovat pääsyynä rakennusteollisuudessa esiintyvään inflatiomaiseen painostukseen.

Hänen analysointinsa viittaa siihen, että kasvun epäsäännöllisyys on (hinta) painostuksen pääsyynä . . . Kysynnän määrä lisääntyy hiljaisena tuotantokautena . . (ja) johtaa ylenpalttiseen kysyntään tuotannon vilkastuessa.

Näiden vaihdekausien aikana, heidän lausuntojensa mukaan, esiintyy painostusta palkkojen korotuksen puolesta.

"Mutta monet muut tekijät liittyvät myös tähän . . . rakennusaineiden nousevat kustannukset, korkeat myyntiverot, kalliit lainamenot ja puutteelliset hallintomenetelmät. Lisäksi voivat nousevat korkomenot aiheuttaa vakavia vaikeuksia rakennusteollisuudelle."

Canadan talousneuvostolle suorittamassaan tutkimuksessa Wildgen sanoo, että hallituksen rajoituksiin pyrkivät valuuttaohjelmat eivät vaikuta ainoastaan rakennusteollisuuteen kohdistuviin vaatimuksiin vaan myöskin sen tuotantoon: Eräät rakennusfirmat, joilta puuttuu tarpeellisia varoja, eivät edes esitä urakkatarjouksiaan.

"Mitä vähemmän on kilpailevia urakkatarjouksia sitä paremmat ovat mahdollisuudet, että korkeat urakkatarjoukset tulevat hyväksytyiksi", kirjoittaa Wildgen

Goldenberg ja Crispo kirjoittavat puolestaan, että rakennusteollisuuden epävakaisuus saa aikaan vahinkoa järjestelmällisissä työläisten ja työnantajien välisissä suhteissa.

VIIME TIEDOT

Bonn. — USAn NATO-joukot, joiden toimialueena on Eurooppa vaikka ovatkin sijoitetturi Yhdysvaltoihin, vietiin maanantaina lentoteitse Länsi-Saksaan, missä Yhdysvaltain toimesta järjestetään suurimmat manööverit vuoden 1963 jälkeen. Tähän kuukauden kestävään operaatioon osallistuu 12,000 sotilasta ja 3,500 lentovoimien miestä. Nämä joukot olivat viimevuoteen asti Länsi-Saksassa, mutta vuosi sitten ne kotiutettiin USAn rahamenojen säästämistarkoituksessa.

Saigon. — Saigonin hallitus lujitti ministeriensä turvallisuusvartiointia sen johdosta kun opetusministeri Le Minh Tri murhattiin autossaan. Kunkin ministerin turvaksi on määrätty tavallisia poliiseja ja myös asevoimien jäseniä. Poliisit sanovat, että opetusministerin murhan tekijää ei tunneta, mutta Saigonissa puhutaan kuitenkin laajasti, että tri Le Minh Tri murhattiin poliittisten vastustajien eikä Vietkongin toimesta johtuen se siitä kun hän on 3-kuukautisen virkakautensa aikana yrittänyt hävittää mädännäisyyttä hallituspiireistä.

Toronto. — Hongkongilais-flunssaa on jo tavattu Ontariossa. Maakunnan terveysministeri Matthew Dymond tiedoitti maanantaina, että Torontossa on kuudessa potilaassa havaittu olevan hongkongilaisflunssa sekä Oshawassa ja St. Thomasissa kummassakin yksi.

Washington. — USAn edustajakamari päätti maanantaina, että tammikuun 20 päivänä presidentiksi tuleva Richard Nixon tulee saamaan 2 kertaa suuremman palkan kuin edeltäjänsä eli $200,000 vuodessa. Sen lisäksi hän saa vuosittain $50,000 kulujen peittämiseen ja $40,000 matkakuluihin. Lakiehdotus menee nyt senaatin käsiteltäväksi.

Ivan C. Rand kuoli torstaina

London, Ont. — Canadan korkeimman oikeuden entisen tuomarin Ivan C. Randin kunniaksi järjestettiin täällä viime lauantaina muistotilaisuus First St. Andrewn yhdistyneessä kirkossa. Rand haudataan Monctoniin, New Brunswickiin.

Tämä 84-vuotias entinen tuomari kuoli viime torstaina sydänhalvaukseen. Hän sai hiljattain osakseen suurta huomiota laatiessaan työläisten ja työnantajien välien selvittelyä koskeneen raportin, jossa ehdotettiin monia työläisten oikeuksien rajoittamista ja joka raportti kohtasi suurta vastustusta Ontarion järjestäytyneiden työläisten taholta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application; translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Vesiresurssejamme himotaan

Canada ei halua nyt ryhtyä mihinkään neuvotteluihin veden myymistä Yhdysvalloille, sanoi Canadan liittohallituksen voima-, kaivos- ja vesiresurssiministeriön edustaja E. Roy Tinney viime viikon tiistaina Dallasissa, Tex.

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, mr. Tinney sanoi: "On tullut tavaksi puhua kaikkien hallitusportaiden yhteistoiminnasta siinä mielessä, että voitaisiin kääntää (Canadasta) suuria vesimääriä tuhansien mailien päässä oleville kuivuusalueille (Yhdysvaltoihin) . . ."

Hän kiinnitti huomiota siihen, että kaikki Yhdysvalloissa tehdyt suunnitelmat Canadan vesiresurssien tuottamiseksi Yhdysvaltoihin ovat yksityisyhtiöiden laatimia. "Yhdysvaltain hallitus ei ole esittänyt virallisesti eikä epävirallisesti Canadan hallitukselle mitään ehdotusta sen paremmin Canadan vesiresurssien ostamisesta kuin keskustelujen aloittamisestakaan asiasta."

Teknisesti puhuen kaikki tämä on totta. Rauhoittavaa on myös kuulla asianomaisen ministeriön edustajan sanonta, että "Canada ei ryhdy NYT mihinkään neuvotteluihin veden myynnistä Yhdysvalloille . . ." kuten on edellä huomioitu.

Mutta miten Ottawa suhtautuu asiaan tulevaisuudessa, siitä ei ole varmuutta, koska esim. mr. Tinney käytti harkiten sellaista sanontaa, mikä ei kiellä myyntineuvotteluja tulevaisuudessa?

Vaikka onkin totta, että Yhdysvaltain toimesta ei ole vielä esitetty mitään "virallisia" ehdotuksia Canadan vesiresurssien rohmuamiseksi Yhdysvaltoihin, niin tämä ei suinkaan tarkoita sitä, etteikö siellä tehdä voimaperäisiä valmisteluja tässä mielessä. Juuri Canadan vesien rohmuamistarkoituksessa on rajan eteläpuolella ruvettu puhumaan siitä, että Canadan vesistöt eivät olekaan Canadalle kuuluvia, vaan "mannermaisia" vesiresursseja, joita on muka käytettävä "kaikkien hyväksi" mikä tarkoittaa käytännössä katsoen sitä, että Yhdysvalloissa katsellaan himoten Canadan arvokkaita vesiresursseja.

Eikä kysymys ole enää yksinomaan "yksityisistä" suunnitelmista. Tämä tuli hätkähdyttävästi esiin joulukuun puolivälin paikkeilla kun presidentti Lyndon Johnson esitti kongressille Yhdysvaltain ensimmäisen kansallisen vesiresurssitutkimuksen raportin, missä ennustetaan maalle vakavaa vesipulaa seuraavan 50 vuoden aikana ja esitetään järjestelyjä joiden mukaan saataisiin Yhdysvaltoihin lisää vettä Canadasta.

Kuten huomataan, tässä ei ole enää kysymys joistakin yksityisistä suunnitelmista, joiden takana sivumennen sanoen on valtavia pääomapiirejä.

"Huomioiden nykyiset ja 50 vuoden aikana odotettavissa olevat vesivoimavajaukset", sanotaan raportissa, "olisi tutkittava entistä tehokkaammin . . . eri mahdollisuuksia näiden vajausten täyttämiseksi." Raportissa sanotaan myös, että näihin "mahdollisuuksiin" sisältyy käsitys vesiresurssien hankkimisesta kansainvälisessä mittakaavassa — siis Canadasta.

"Tulevaisuudensuunnitelmissa on harkittava sellaisia suuria vesiresurssivientejä mitä ehdottaa North America Water and Power Alliance (NAWAPA), mikä on yleisesti tunnettu Parsons-suunnitelman nimellä, mihin sisältyy $100 miljardin arvoinen veden tuontisuunnitelma British Columbiasta aina Mexicon rajalle ja Yhdysvaltain itäosiin asti.

Kuten on sanottu, Yhdysvalloissa on kauan aikaa selitetty, että Canadan vesistöt muodostavat vain osan "mannermaisista" vesistöistä, joiden pitäisi ilman muuta olla myös Yhdysvaltain käytössä. Mainitussa raportissa sanotaan, että "vesi ja siihen yhtyvien resurssien kansainvälinen suunnittelu" kiinnostaa Yhdysvaltoja.

Melko varmana voidaan pitää sitä, että nyt, kun presidentti Johnson esitti kongressille mainitun vesitutkimusraportin, se tulee johtamaan siihen, että Yhdysvallat ryhtyy virallisestikin entistä voimaperäisemmin etsimään uusia vesilähteitä — nimenomaan myös Canadasta. Parsons-suunnitelman johtava mainostaja, senaattori Frank Moss tiedotti heti kun mainittu raportti oli esitetty Yhdysvaltain kongressille, että uuden kongressin kokoontuttua hän tulee esittämään lakiehdotuksen, "jonka mukaan aloitetaan työskentely siitä, mistä lähteistä saadaan vesipula korjatuksi."

Presidentti Johnsonille esitetyssä raportissa osoitetaan, että vuoteen 2020 mennessä Yhdysvallat tarvitsee viisi kertaa enemmän vettä kuin v. 1965. Siinä osoitetaan, että suurin osa Yhdysvaltain järvistä joista ja puroista on saastutettu, ja että Yhdysvaltain on vuoteen 2020 mennessä käytettävä $135 miljardia tutkimuksiin vesivarastojensa puhdistamiseksi.

Monet huomatut canadalaiset ja canadalaisjärjestöt ovat aktiivisesti vastustaneet Yhdysvaltain suunnitelmia Canadan vesiresurssien saamiseksi haltuunsa. Esimerkiksi kenraali A. G. L. McNaughton, joka tunsi tämän pulman ehkä yksityiskohtaisemmin kuin kukaan muu canadalainen, teki hän otti elämänsä loppuvaiheissa erikoistehtäväkseen tämän kysymyksen tutkimisen, vastusti jyrkästi Canadan vesien luovuttamista Yhdysvalloille, mitkä on saastuttanut omat vesistönsä ja haluaa nyt puhdasta vettä Canadasta, kuten hän selitti. Kenraali McNaughton esitti Parson-suunnitelman hylkäämistä ja sanoi, että Yhdysvalloissa ei ole asiallisesti puhuen mitään vesipulaa, jos se puhdistaa omat vesiresurssinsa.

Kaikki tämä viittaa siihen, että Yhdysvalloista on tulossa entistä kovempi painostus, minkä avulla yritetään taivuttaa liittohallitus vesiresurssien luovuttamiseen joko vähittäin tai joukkomitassa USA:n käyttöön.

Kenraali McNaughton ja muut asiantuntijat eivät ole suinkaan vastustaneet Canadan vesien luovuttamista Yhdysvalloille sen pammein ilkeämielisyyden kuin kansallisiin korkoihin. Tosiasia nimittäin on, että Yhdysvalloissa on riittävästi vettä. Siellä on puutetta vain "puhtaasta vedestä". Mutta kun yhdysvaltalaiset ovat lianneet suuret vesiresurssinsa, niin he voivat, jos niin haluavat, myös puhdistaa ne ja pitää puhtaina.

Toisaalta ei ole mitään tietoa siitä, kuinka paljon Canada tarvitsee omaan käyttöönsä vettä sanokaamme 50 tai 100 vuoden kuluttua. Vesiresursseja tarvitaan paljon voimalaitosten hyväksi. Esimerkiksi B.C:n vettä, joihin amerikkalaiset ovat ensikädessä katseensa kohdistaneet, voidaan tarvita myös aavikkomaakunnissa, pahimmassa tapauksessa kastelutarkoitukseenkin.

Kaiken tämän johdosta on uskottavaa, että Canadasta nousee lähitulevien kuukausien ja vuosien aikana voimakas kansanliike ,mikä vastustaa kaikkia sellaisia suunnitelmia sopimuksia, joiden perusteella yritetään rohmuta Canadan vesiresursseja vieraan maan käyttöön.

Presidentti Urho Kekkonen:

SUOMEN ASEMA KANSAINVÄLISELLÄ KENTÄLLÄ ON VAKIINTUNUT

Helsinki — (KU) — Pääasiassa maamme talouselämän kysymyksiä kosketteli presidentti Urho Kekkonen perinteisessä uudenvuodenpuheessaan uudenvuodenpäivänä radiossa ja televisiossa.

Kosketellessaan kansainvälisen politiikan tapahtumia presidentti Kekkonen huomautti, että Suomi on huolestuneena seurannut niitä kielteisiä ilmiöitä, joita kansainvälisessä politiikassa on ollut havaittavissa. — Omalta osaltaan Suomi katsoo selviytyneensä hyvin noudattaessaan puolueettomuuspolitiikkaansa, jolle naapureiden ja suurvaltojen osoittama luottamus on perustavaa laatua oleva tekijä. Yhtenä osoituksena maamme kansainvälisessä elämässä saavuttamasta asemasta on se seikka, että Suomi on tämän vuoden alusta kahden vuoden ajaksi valittu jäseneksi YK:n turvallisuusneuvostoon presidentti Kekkonen sanoi edelleen.

Tasavallan presidentti sanoi uudenvuodenpuheessaan seuraavaa:

Talousvuosi 1968 lähti liikkeelle aallonpohjasta. Tuotannon kasvu oli täysin pysähtynyt ja työttömyys oli laajempaa kuin tuskin koskaan aikaisemmin. Sen lisäksi inflaatio oli ryöstäytynyt irti. Vuoden kuluessa talouselämämme kuitenkin kehittyi varsin myönteisesti ja vuoden loppupuoliskolla toimeliaisuuden vilkastuminen oli siksi tuntuvaa, ettei enää voi olla enren aikaista eikä liian rohkeaa puhua uuden nousukauden alkamisesta maassamme. Ennusteet viittaavat siihen, että noususuuntaus voimistuu edelleen vuoden 1969 kuluessa.

Kaupallisesti yhdentyvässä maailmassa riippuu varsin paljon viennin laajentumisesta, kuinka nopeasti yksittäinen maa pystyy nostamaan elintasoaa. Ulkomaisten suhdanteiden sekä Suomen kilpailuaseman parantumisen ansiosta tuotteidemme vientikysyntä sekä lännen- että idänkaupassa lisääntyi kuluneena vuonna varsin hyvin. Erityiseesti on syytä panna merkille se myönteinen seikka, että metsäteollisuustuotteiden kysyntä- ja tarjontasuhteet maailmanmarkkinoilla ovat tasapainoisemmat kuin viime vuosina.

Kuten muistetaan, taloudellinen tilanne oli vuoden 1967 aikana vaikeutunut sinä määrin, että olimme joutuneet pakkopeliin, joka oli laukaistavissa ainoastaan rahamme ulkolaisen perusarvon korjaamisella. Mutta pelkkä devalvaatio ei kokemuksen mukaan tuota toivottoja tuloksia. Ellei kustannusten ja hintojen nousua pystytä pitämään kurissa, inflaatio syö lyhyessä ajassa ne edut, jotka maa on devalvaation avulla kilpailijamaihinsa nähden saavuttanut. Olimme jo vaarallisella tiellä, kuluttajahinnat olivat kohonneet lyhyessä ajassa devalvaation jälkeen suunnilleen 12 prosentin vuosivauhtia.

Inflaatio saatiin kuitenkin vuoden 1968 alkupuolella solmitun vakauttamissopimuksen ansiosta pysäytetyksi ja vuoden loppupuoliskolla hintojen nousu vastasi enää 2 prosentin vuosivauhtia. Näin vakaata hintatasoa on Suomessa viime vuosina tuskin pidetty mahdollisena.

Monissa muissa maissa näin pieni hintojen nousu on ollut varsin tavallinen. Vakauttamissopimuksen aikaan saamista pidän vuoden 1968 tärkeimpänä taloudellisena saavutuksena. Sopimuksen kaikkein positiivisimman piirteen näen siinä, että eri etupiirit olivat tiukan paikan tullen valmiit tuntuvastikin supistamaan omia vaatimuksiaan ja yhteisesti sopimaan keinoista kustannusten nousun rajoittamiseksi. Tätä yhteistyön halua tarvitsemme jatkuvasti, jotta eri etupiirien välillä päästäisiin sellaisiin järkeviin palkka- ja tuloratkaisuihin, jotka ovat omiaan edistämään yhteisesti hyväksymiemme talouspoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

VAKAUTTAMISEN HAITTAVAIKUTUKSET

Vakauttaminen aiheutti kuluneena vuonna kieltämättä myös haittavaikutuksia. Kun huomispäivän nopean ja tasaisen kasvun turvaamiseksi oli supistettava tämän päivän kasvumahdollisuuksia, kärsi tästä lähinnä kotimainen kysyntä. Investoinnit vuoden loppua kohti mentäessä ja jäivät kokonaissuudessaan pienemmiksi kuin v. 1967.

Yksityinen kulutus jonka yleensä olemme nähneet vuodesta vuoteen suhteellisen tasaisesti laajenevan ei ennakkotietojen mukaan kasvanut kuluneena vuonna juuri lainkaan. Näiden tekijöiden seurauksena työllisyys heikkeni edellisestä vuodesta ja työttömien osuus koko työvoimasta nousi ennätyslukemiin. Vaikka kasvuennusteet lupaavatkin alkaneelle vuodelle tyydyttävää kehitystä on mielestäni nykyisessä suhdannevaiheessa myös aktiivisesti pyrittävä nopeuttamaan kasvua.

Tähän onkin entistä paremmat mahdollisuudet, sillä ulkomaankauppamme suotuisan kehityksen ansiosta suhdanne ja kasvupoliittinen liikkumatilamme on laajentunut; maksutasesyyt eivät enää ole samassa määrin kuin aikaisempina vuosina esteenä tuotantoa tukevalle talouspolitiikalle. Erityisesti on pyrittävä jouduttamaan työttömyyden supistamista ja lievittämään sen aiheuttamia sosiaalisia epäkohtia. Vakauttaminen tuskin kärsii siitä, että kulutuskysynnän kasvua myös välittömästi tuetaan lisäämällä lähinnä vähempiosaisten kulutusmahdollisuuksia.

KANSAINVÄLINEN TILANNE EI OLE SELKIYTYNYT

Kun vuosi 1968 alkoi, oli olemassa tiettyä toivekkuutta jännityksen lieventämisestä kansainvälisessä politiikassa. Valitettavasti nämä odotukset eivät ole toteutuneet. Yhäkään maailman politiikkaa rauhattomana pitävää suurta ongelmaa ei vuoden mittaan ole onnistuttu ratkaisemaan, päinvastoin monet avoinna olevat ristiriidat ovat kärjistyneet. Lisäksi on tullut uusia vastakohtaisuuksia, jotka rasittavat kansojen välistä yhteistyötä. Ainoan poikkeuksen tekee ydinsulkusopimuksen käsittely.

SUOMEN ASEMA VAKIINTUNUT

Suomi on huolestuneena seeurannut niitä kielteisiä ilmiöitä, joita kansainvälisessä politiikassa on ollut havaittavissa. Omalta osaltaan katsoo Suomi selviytyneensä hyvin noudattaessaan puolueettomuuspolitiikkaansa, jolle naapureiden ja suurvaltojen osoittama luottamus on perustavaa laatua oleva tekijä.

Yhtenä osoituksena maamme kansainvälisessä elämässä saavuttamasta asemasta on se seikka, että Suomi on tämän vuodenalusta kahden vuoden ajaksi valittu jäseneksi Yhdistyneiden Kansakuntien Turvallisuusneuvostoon.

Puolentoista vuosikymmentä sitten Suomen valtionjohto piti edullisena sitä, että emme olleet YK:n jäsen, koska maa siten varjeltui ottamasta kantaa järjestössä esilletuleviin kiistakysymyksiin. Ulkopoliittinen asemamme ja itsenäisen ulkopolitiikkamme lujittamista todistaa se seikka, että nyt katsoimme tarkoituksenmukaiseksi pyrkiä YK:n Turvallisuusneuvostoon jäseneksi.

Suuren työttömyyden takia vuosi 1968 on ollut raskas kymmenille tuhansille suomalaisille. Tämän vuoksi uuteen vuoteen kiinnittyvä laajojen kansalaispiirien parempien päivien odotukset. Harras toivomme on, että tämä hyvin oikeutetut toiveet toteutuisivat.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Netta Tanner, Timmins, Ont. täytti uudenvuodenpäivänä (tammik. 1 pnä) 82 vuotta.

Kalle Kauppinen, Nairn Centre, Ont., täyttää torstaina, tammikuun 9 päivänä 75-vuotta.

Ilmi Pelkola, Sudbury, Ont., täyttää lauantaina, tammikuun 11 päivänä 71-vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

KIRJEITÄ

MIESTEN VAIHTO VOISI AUTTAA

No niin. Eikös taas nuo valtion viskaalit muistaneet meitä uudenvuoden lahjalla nostamalla verojamme 2 prosentilla. Kysyn vain että missä on raja? Kyllä tämä kultainen Canada taitaa ruveta näyttämään kaktuksen piikeiltä kun mikään ei näytä enää riittävän.

Vuonna 1957 olin Elliot Lakella työssä. Silloin oli tuntipalkkani $1.85, mutta ruoka ja muut olivat tuntuvasti halvempia kuin nyt. Ei uskoisi kuinka kaikki hinnat ovat kohonneet taivaan korkeuksiin. Tietenkin siihen on monia syitä ja kyllähän niitä on moni mietiskellytkin. Mutta minun arveluni asiasta on että mitä varten meidän pitää olla varjopuolena sotaa käyvän ja siten asioita pilaavan Amerikan rinnalla.

Eikä täällä tarvitsisi kuunnella sitä läntisten maiden tohotusta. Parempi olisi hoitaa asiamme omin käsin. Senaattorit ja muut tyhjäntoimittajat olisi lähetettävä pois Ottawasta johonkin hyödylliseen työhön, mikäli eivät ole niin vanhoja, että saisivat jäädä nauttimaan niistä "taatuista" $105 kuukausieläkkeistä.

Ja jos ei rupea parempaa elämää tulemaan kansalle, silloin pitäisi laittaa remmeihin vallan uudet miehet jotka katsovat myös työtätekevien etuja . . . Minulla on kyllä sellainen vakava epäilys, että vielä asiat muuttuvat ja nopeasti muuttuvatkin kun joukot alkavat liikehtiä.

Se siitä tällä kertaa. Hyvän uudenvuoden toivossa —

Tiketti Taskussa.

Suomi-Seuran uudenvuoden tervehdys

Helsinki. — Olemme ajanlaskussamme taas kerran astumassa uuteen vuoteen. Taakse jäävä vanha vuosi on monille ulkosuomalaisille niinkuin vanhassa kotimaassakin asuville muistojen vuosi, sillä lukuisat matkat valtamerten yli ovat antaneet mahdollisuuden sukulaisten ja tuttavien tapaamiseen sekä yhdessäoloon, useissa tapauksissa monienkin vuosien jälkeen. Uusi vuosi tuo mieliimme valoa sekä uutta toivoa ja näissä merkeissä lähetämme parhaimmat menestyksen toivotuksemme kaikille ulkosuomalaisille sekä heidän muodostamilleen järjestöille eri puolilla maailmaa. Samalla toivomme, että vuosi 1969 tuo tullessaan yhä lujemmat siteet etäälle toisistaan joutuneiden omaisten ja tuttavien välille.

Helsingissä 27. päivänä joulukuuta 1968.
SUOMI-SEURA r.y.
Tauri Aaltio

Kymmenvuotias Fidelin Kuuba

Kymmenen vuotta sitten, tammikuun 1 pnä 1958, antautuivat diktaattori Batistan joukot Fidel Castron johtamille vallankumouksellisille Santiago de Chilessä, Kuubassa. Moncadan linnoituksen salkoon nostettiin kapinallisten punamustalippu. Valta oli vaihtunut ja sen siirto tapahtui paikalla jossa Fidel Castro aikaisemmin oli kärsinyt ensimmäisen tappionsa

Kuuban tuorein vallankumoushistoria on täynnä sankaruuden hohtoa ja nyt muuallakin maailmassa käsitteiksi muuttuneita nimiä. 82 miehestä, jotka marraskuun 30 pnä nousivat maihin Granma-laivasta aloittamaan vallankumouksellista nousua, jäi maihinnousukahakan jälkeen jäljelle 22 ja heistä vain 12 selviytyi Sierra Maestran suojiin. Vastassaan heillä oli Batistan 30,000 mieheen nouseva armeija ja ilmavoimat, joita USA tuki ase- ja harjoitusavuin.

Toukokuussa 1958 heitti Batista 12,000 miehen suuruisen armeijan taisteluun nyt 40 mieheksi noussutta sissiosastoa vastaan, jonka taistelua tukivat kaupungeissa syntyneet liikkeet. Voittoon johtanut hyökkäystoiminta alkoi elokuussa 1958 Che Guevaran ja Samilo Cienfuegosin johtaman 250 miehen lähtiessä "pitkälle marssille" katkaisemaan Kuuban saarta kahteen osaan. Jouluaattona Chen joukot olivat vallanneet Santa Claran kanpungin ja saattoivat ilmoittaa radiossa vapaan Kuuban alueen synnyn. Itäisellä lohkolla Fidelin ja hänen veljensä Raul Castron johtamat joukot lähestyivät kahdelta suunnalta Santiago de Cubaa ja maan länsiosassa Havannan lähettyvillä ahdistivat maanalaiset taistelijat Batistan joukot loukkoon.

Batistan joukkojen antautuminen tapahtui Santa Clarassa Che Guevaran joukoille. Samana päivänä tai oikeammin uudenvuoden yönä klo 2.10 nousi Batista lentokoneeseen ja pakeni Vallankumous ja Fidel Castro tovereineen oli voittanut huonosti informoidun USA:n yllätykseksi. Yllätys lisääntyi kun varakkaasta perheestä peräisin oleva Castro ryhtyi toteuttamaan sosialistista talousohjelmaa.

Tito on huolissaan lähi-idän filanteesta

Belgrad. — Jugoslavian presidentti Tito on sanonut, että kaikkien rauhaa rakastavien maiden tulisi tehdä voitavansa uuden aseellisen selkkauksen välttämiseksi lähi-idässä.

Viime viikolla julkaistussa, jo joulupäivänä Titon kotona Brionin saarella suoritetussa haastattelussa presidentti sanoi, että aseellisen konfliktin uusiutuminen tällä alueella ei ehkä rajoittuisi pelkästään näihin maihin, vaan saattaisi laajeta

"Tästä syystä olisi ponnisteltava ratkaisun saavuttamiseksi rauhanomaisin keinoin ja pakotettava moraalisella painostuksella Israel luopumaan sodan avulla valloittamistaan alueista", sanoi Tito. Hän korosti myös sitä, että kansainväliset kiistakysymykset olisi saatava ratkaistuksi Yhdistyneissä kansakunnissa.

630,000 tonnia pommeja v. 1968

Saigon. — Amerikkalaiset lentokoneet pudottivat viime vuonna Vietnamiin 630,000 tonnia pommeja, paljasti Yhdysvaltain ilmavoimien etustaja Saigonissa viime keskiviikkona.

Suuret kahdeksan moottoriset pommikoneet lähtivät vuoden aikana yhteensä lähes 21,000 kertaa pommituslennolle Guamin, Okinawan ja Thaimaan lentokentiltä, hän mainitsi.

Suomen uutisia

Helsinki. — (Suomi-Seura) — Suomalaisyrityksiä ulkomailla noin 300.

Kaikkiaan kolmisensataa suomalaisten yritysten kokonaan tai osittain omistamaa tytäryhtiötä toimii nykyisin ulkomailla. Suurin osa näistä on ainoastaan myyntiyhtiöitä. Varsinaisia tuotantolaitoksia on huomattavasti vähemmän.

Tuotantolaitoksia on ensi sijaisesti perustettu korkeiden tullimuurien maihin, EEC-alueelle, Marikoihin, Etelä-Afrikkaan, Lähi-itään. Suomalaiset yrittäjät toteavat viennin olevan näihin maihin vaikeaa ja omien tytäryhtiöiden helpottavan markkinoiden valtaamisessa. Tuotantoa harjoittavat tytäryhtiöt saavat usein joitakin komponentteja valmiina Suomesta, jotkut tehtaista ovat melkeinpä vain kokoonpanotehtaita.

Myyntiyhtiöitä on syntynyt tasaisemmin eri puolille maailmaa, joskin Efta-maat ovat suurimpina ostajinamme olleet luonnollisesti etusijalla. Varsinkin Ruotsissa on runsaasti suomalaisia myyntikonttoreita.

Ulkomaiset tehtaat takaavat kotimaan tehtaiden työllisyyttä, laajentavat markkinoita, ovat liiketaloudellisesti kannattavia, toteavat ulkomailla tytäryhtiöitä perustaneet yrittäjät. Ulkomainen tytäryhtiö luo kuvaa paitsi omasta yrityksestä myös koko maamme teollisuudesta ja on tervetullutta mainosta Suomelle. (HS)

Kaljaralli

Keskiolut vapautuu vuoden vaihtuessa. Tämä tarkoittaa sitä, että olutta saadaan tästä lähtien myydä myös elintarvikeliikkeissä sekä tarjoilla kahviloissa ja baareissa, joilla aikaisemmin ei ole tähän ollut oikeutta. Silmänkantamattomat määrät keskiolutkoreja helisee matkakuumeessa odotellessaan olutrallin alkamista. Keskioluen matka panimoilta alkaa vuoden vaihduttua. Kun kellot osoittavat uuden vuoden alkaneen, starttaavat rekkaautojen armeijat olutrallin, jollaista meillä ei koskaan aikaisemmin ole nähty. Olutta kuljetetaan pitkinä jonoina kuorma-, henkilö- ja pakettiautoilla sekä lisäksi vielä lentokoneilla. Keskioluen myynti alkaa myyntiluvan saaneissa baareissa jo uudenvuoden päivänä, mutta kauppaliikkeissä vasta ensimmäisenä arkipäivänä eli 2. tammikuuta. (US)

Kekkonen kahdeksi viikoksi Senegaliin

Presidentti Urho Kekkonen lähtee torstaina 2. päivänä tammikuuta Afrikkaan pari viikkoa kestävälle lomamatkalle. Matkan kohteena on tiettävästi Senegalin valtio ja lähemmin sen pääkaupunki Dakar.

Presidentti Kekkonen on aikaisemmin vierailllut Afrikassa kaksi kertaa, Tunisiassa ja Yhdistyneessä Arabitasavallassa. Tällöin olivat kyseessä viralliset valtiovierailut. Tällä kertaa presidentti matkustaa yksityishenkilönä. (US)

PÄIVÄN PAKINA

EI PERIAATTEETTOMUUTTA

Liberaalisuudestaan aikaisemmin ylpeillyt Toronto Daily Star, jota ulosannetaan vieläkin lieväsți sanoen ei-union ytövoimalla, esitti joulukuun viimeisen päivän toimituskirjoituksessaan ajatuksen, että keski-idän ratkaisun saavuttamiseksi olisi harjoitettava "painostusta kumpaankin osapuoleen'.

"YK ei saavuta rauhaa keskittymällä yksinomaan Israelin virhetekoihin", sanoi mainittu lehti ilmeisesti sen vuoksi kun turvallisuusneuvosto j a asiallisesti puhuen ihmiskunnan valtavan suuri enemmistö tuomitsi Israelin julkean "kostohyökkäyksen" Beirutin kansainvälistä lentokenttää vastaan.

Tässä herää kysymys, kuinka "puolueettomaksi" mainittu lehti lopulta tuleekaan?

Sen mielestä on harjoitettava "samanlaista" painostusta varkaita ja varkaitten uhreja vastaan; pahoinpitelijöitä ja mukiloita kohtaan; hyökkääjiä ja hyökkäyksen uhreiksi joutuneita kohtaan — ja kaikki tämä "puolueettomuuden" tai peräti "rauhankin" nimissä.

Tällainen kysymysten asettelu ei tietenkään ole "puolueettomuutta" vaan tahallista periaatteettomuutta.

Mainittu lehti myönsi, että Canadan YK:n valtuutettu George Ignatieff ei voinut tyytyä vähempään kuin Israelin "kostohyökkäyksen" tuomitsemiseen, ja että Israelin hyökkäys siviililentokoneiden tuhoamiseksi oli rikos kansainvälisten lakien mukaan ja isku YK:n ponnisteluja vastaan keski-idän ongelman ratkaisemiseksi.

"Mutta", sanoi tämä "periaatteettomuutta" tässä asiassa edustava lehti korkeassa "puolueettomuudessaan", "Canadan edustajiston ei pitäisi tukea arabimaiden ehdotusta pakotteiden hyväksymiseksi Israelia vastaan."

Tämän katsantokannan mukaan mainittu torontolaislehti suosittelee Israelin nykyisille vallanpitäjille "edesvastuuttomuustodistusta" eli sitä, että he saavat "rikkoa kansainvälistä lakia" ja antaa "iskun YK:n rauhantavoitteluille keski-idässä — joutumatta siitä millään tavoin vastuuseen!

Eikä Starin kaksinaamaisella tekopyhyydellä näytä olevan mitään rajoja, koska se heti yllämainitun järkeilynsä jälkeen esitti vielä seuraavaa:

"Israelin kannalta voisi olla järkevää tarjota Lebaninolle korvausta tuhotuista lentokoneista sovitteluelenä arabimaata kohtaan, mikä ei ole ollut tarkoituksellisesti vihamielinen!"

Kuinka jalomielistä ja ylevää olisikaan, jos joku mies tai yhtymä ottaisi täällä Canadassa "lain omiin käsiinsä", menisi toisen rauhallisen yksilön tai yhtymän alueelle, tuhoisi siellä toistakymmentä ajokkia ja sitten aikojen perästä, jos kukaan ei mitään painostusta harjoittaisi, "tekisi sovitteluеleen" ja tarjoaisi hyvän hyvyyttään jonkinlaista korjausta aiheuttamistaan vaurioista?

Lakivoimaisesti asioita käsitellään luonnollisesti täällä Canadassa toisin. Yllämainitunlaiset pahan tekijät joutuvat korkean raadin eteen ja joutuvat tekosistaan vastaamaan.

Samoin pitäisi tapahtua myös kansainvälisten lakien rikkomisesta.

Kurjaa asennettaan torontolaislehti puolustaa väitöksellä, että arabimaista, myös Lebanonista käsin toimii melko avoimesti terrorijärjestöjä Israelia vastaan.

Mutta mistä Star-lehti sen niin varmasti tietää, mistä käsin Israelin miehitysjoukkoja vastaan toimivat terroristit operoivat? Ei ole yritettykään vielä missään kansainvälisissä oikeuselimissä osoittaa, että asia olisi niin kuin Star-lehti asian esittää puhumattakaan siitä, että se olisi todistettu ja toteennäytetty.

Yhtä hyvin voi olla asia niin, että "terroristeja" muodostuu niide keskuudesta, joilta Israelin valtapiirit ovat laittomasti valtaamiltaan alueilta riistänyt maat ja mannut — puhumattakaan oikeudesta elää itsemääräämisoikeuden puitteissa omilla arabimaillaan

Ja totinen tosiasia on, että YK:n turvallisuusneuvoston marraskuussa 1967 tekemästä päätöksestä huolimatta Israel pitää edelleen asevoimineen hallussaan näitä arabimaita, joiden evakuoimista mainittu päätöslauselma vaatii.

Mitä tahansa rikkeita on arabimaiden taholta Israelia kohtaan tehty, tosiasia kuitenkin on, että Israel oli hyökkääjä kesäkuun sodassa 1967 kuten se oli sitä edeltäneessäkin sodassa — ja sellaisenaan on suorastaan hirtehishuumoria, kun Israel puhuu ja järjestää "kostohyökkäyksiä" siviililentokoneitakin tuhotakseen, kuten tapahtui Beirutissa.

"Painostusta" siis tarvitaan, mutta ensikädessä hyökkääjää ja "kostohyökkäysten" järjestäjää, siis Israelin hallitusta vastaan, että se saataisiin turvallisuusneuvoston päätöslauselman perusteella evakuoimaan miehittämänsä alueet, mikä lieventäisi heti siellä jännitystilannetta ja johtaisi varmasti kaikkia osapuolia tyydyttävään poliittiseen ratkaisuun keski-idästä. — Känsäkoura.

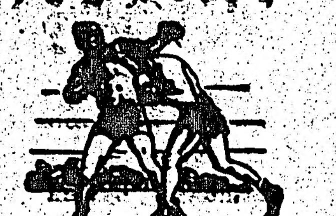

Urheilua

Kansan Uutiset lehden mitalit

Helsinki. — Kansan Uutisten mitalit TUL:n parhaille nais- ja miesurheilijoille sekä menestyksekkäimmälle seurajoukkueelle ovat löytäneet omistajansa. Vuoden 1968 saavutusten perusteella ne luovutetaan Karhulan Veikkojen hiihtäjättärelle Marjatta Kajosmaalle, Tainionkosken Kisan pikajuoksijalle Ossi Karttuselle ja Luolajan Kajastuksen lentopallojoukkueelle. Mitalit jaetaan tänä vuonna kymmenennen kerran.

Marjatta Kajosmaa valittiin jo aikaisemmin syksyllä TUL:n parhaaksi urheilijaksi hienojen ja yllättävien suoritusten ansiosta. Ennen olympiavuotta häntä ei ollut kelpuutettu edes olympiavalmennettavien joukkoon, mutta Grenoblen kisojen jälkeen hänet todettiin Suomen parhaaksi naishiihtäjäksi.

Kaksinkertainen Suomen mestari, Suomen ennätysmies ja Pohjolan parhaan spintterin arvonimi ovat kaikki tosiasioita, jotka liittyvät Ossi Karttusen nimeen. Siinä painavia arvoja, joiden perusteella Kansan Uutieten mitali oli oikeastaan helppo osoittaa tainionkoskelaiselle.

Lentopalloilun mestaruussarjan tämän hetken kärkijoukkue Luolajan Kajastus korjasi seurajoukkueelle ja sen jäsenille tarkoitetut mitalit. Kajastuksen saavutuksiin kuuluvat muun muassa SM-hopea, Suomen cup-mestaruus ja TUL:n mestaruus. Lisäksi seura on tehnyt mainiota junioorityötä kotipaikkakunnallaan. Tuo työ yhdessä Kajastuksen edustusjoukkueen nykyisen iskutehon kanssa enteilee jopa maamme lentopallokeskuksen siirtymistä Hämeenlinnaan.

Suomi on niin huono ettei huonompaa ole

Pariisi — Suomen jalkapallomaajoukkue on arvostettu yhdessä Luxemburin yhdistelmän kanssa Euroopan huonoimmaksi jalkapallomaajoukkueeksi vuoden 1968 saavutusten perusteella. Suomalaisia paremmiksi arvosti ranskalainen jalkapallolehti mm. Sveitsin ja Kyproksen.

Parhaimmaksi jalkapallomaaksi viime kaudelta lehti nimesi Länsi-Saksan, joka poistui maaottelusta viisi kertaa voittajana. Viisi ottelua päättyi tasan ja vain yhdessä kamppailussa länsisaksalaiset joutuivat tunnustamaan vastustajansa paremmikseen. Toiselle sijalle tuli Tshekkoslovakia (neljä voittoa ja yksi tasapeli) ja kolmannen jakoivat keskenään Englanti, Italia, Neuvostoliitto ja Jugoslavia.

Pariisilaisen jalkapollolehden edustaja kertoi maanantaina, että valintaan ei vaikuttanut ainostaan voittojen lukumäärä, vaan myös pelin taso, joukkueiden vastustajat sekä pelipaikka.

Neuvostoliitto lähettää "selälle" parhaat voimansa

Helsinki — Neuvostoliitto on jo ilmoittanut Salpausselän kisoihin. Suomen hiihtoliittoon saapuneessa alustavassa osanottosähkeessä Neuvostoliitto ilmoitti lähettävänsä parhaan mahdollisen joukkueen.

Ilmoittautumisaika Salpausselälle päättyy 17. helmikuuta. Tähän mennessä ainoastaan Bulgaria on ilmoittanut jäävänsä pois kisoista maan omien mestaruuskilpailujen vuoksi.

Marian Ngouabin Brazzavillen Kongon presidentiksi

Brazzaville. Brazzavillen Kongon ylin hallintoelin, vallankumouksellinen kansallisneuvosto, nimitti viime keskiviikkona maan presidentiksi armeijan ylipäällikön Marien Ngouabin.

Ngouabi tuli presidentiksi viime kesänä vallasta syöstyn Alphonse Masemba Debatin jälkeen. Hän oli tätä ennen vallankumouksellisen kansalliskokouksen puhemies.

Myös hallituksessa ja kansalliskokouksen johdossa suoritettiin henkilövaihdoksia. Alfred Raoul kuitenkin säilytti asemansa pääministerinä.

Ho Tshi Minhin tervehdys USAn sodanvastustajille

Hongkong. — Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Tshi Minh sanoi viikko sitten maanantaina Amerikan kansalle osoittamassaan uudenvuoden tervehdyksessä, että ainoa kunniallinen ratkaisu Yhdysvalloille Vietnamin sodassa on poistaa kokonaan omat ja liittolaistensa joukot Etelä-Vietnamista.

Sanoma oli osoitettu amerikkalaisille ystäville, jotka vastustavat Yhdysvaltain imperialistista hyökkäyssotaa Vietnamissa, ja Pohjois-Vietnamin uutistoimisto välitti sen maanantaina.

Yhdysvaltain olisi annettava etelävietnamilaisten ratkaista omat ongelmansa ilman muiden valtojen väliintuloa ja Etelä-Vietnamin kansallisen Vapautusrintaman ohjelman mukaisesti, sanoi presidentti.

— Tervehdin lämpimästi amerikkalaisten ystävien rohkeaa taistelua Vietnamin hyökkäyssodan lopettamisen puolesta. Tämä taistelu tukee kansamme vastarintaa ja puolustaa samalla Amerikan kansan kunniaa ja etuja ja turvaa heidän poikiensa hengen, hän jatkoi.

— Mitä tiukemmin Yhdysvaltain johtajat pitävät kiinni Etelä-Vietnamista ja määräävät Saigonin nukkehallitusta sitä enemmän he vahingoittavat oman maansa etuja, lisäävät nuorten amerikkalaisten hyödyttömiä kuolemia taistelukentällä ja aiheuttavat kärsimyksiä monille amerikkalaisille perheille, sanoi Ho Tshi Minh.

Hoxha jatkaa hyökkäyksillä

Tirana. — Albanian kommunistipuolueen johtaja Enver Hoxha hyökkäsi sunnuntai-iltana erittäin kiivaasti Neuvostoliittoa vastaan ja syytti sitä valehtelemisesta, kiristyksestä ja uhkailusta.

Albanian uutistoimiston julkaisemassa puheessaan Hoxha totesi, että Neuvostoliitto on "yrityksissään maailmanimperiumin luomiseksi käyttänyt valheita, kiristystä, demagogiaa, luottoja ja investointeja samalla tavalla kuin kapitalistiset maat saadakseen siten väkipakolla aikaan sopimuksia".

"Neuvostoliiton uusien siirtomaiden on toimitettava maalle(Neuvostoliitolle) työnsä hedelmät Neuvostoliiton porvariluokan tyydyttämiseksi. Maailman imperialistiset revisionistit toivovat rauhaa ja nykyisen tilanteen säilymistä muuttumattomana, kun taas vallankumoukselliset kansat haluavat syöstä heidät vallasta", sanoi Hoxha.

Matti Saaren muistolle

Vancouver. — Taas on vuosi kulunut umpeen. Kuluneen vuoden aikana meni myös joukostamme useita ystäviä ja tovereita Mitähän uusi vuosi tuo tullessaan?

Viimeksi oli täällä Matti Saaren hautajaistilaisuus joulukuun 14 pnä. Saari sairasti sydäntautia pitemmän aikaa. Hän oli syntynyt Suomessa, Jääskin pitäjässä 69 vuotta sitten. Suomessa hän oli rautatietyöläisenä jo nuoruudestaan asti työväen liikkeen aktiivisena jäsenenä. Juuri toiminnastaan työväenliikkeen riveissä hän joutui mustalle listalle ja niin tuli Saari tänne Canadaan uutta elämää aloittamaan. Vuonna 1930 hän saapui tänne lännelle. Hän oli sahatyöläisenä. Kovan työn ja raadannan jälkeen häneltä riitti vielä voimaa yhteisiin rientoihin. Hän työskenteli tietoisena miehenä väsymättömästi luokkansa hyväksi ja työtätekevien pulmien ratkaisemiseksi

Hän oli kymmenissä näytelmissä pää- ja muilla osilla. Runon lausunta oli yksi hänen lempiaiheensa. Hänen säännöllinen elämäntapansa oli yleisesti tunnettu.

Olemme menettäneet työläistoverin ja hyvän ystävän. Tulemme muistamaan häntä kunnioituksella.

Omaisille hänen kuolemansa oli tietenkin kaikkein suurin menetys. Kuka voi heitä lohduttaa tänä surun aikana? Toivomme kuitenkin heille kestävyyttä. Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Hilda ja poikansa Eric perheineen täällä sekä siskoja ja veljiä Suomessa, serkkuja Websters Cornersissa sekä suuri tuttava- ja toveripiiri eri puolilla Canadaa.

Olet poissa. Elämäntyösi on päättynyt. Suoritit hyvän päivätyön.

— Ystäväjoukko.

22 miljoonaa köyhää USA:ssa

Washington. — 22 miljoonaa ihmistä elää edelleenkin köyhyydessä Yhdysvalloissa, vaikka köyhien määrä on vähentynyt 33 prosenttia presidentti Johnsonin viisivuotisen hallintokauden aikana, ilmenee äskettäin julkaistusta virallisesta katsauksesta.

Katsauksen mukaan köyhiä on tällä hetkellä 22 miljoonaa kun vuonna 1963 heitä oli 35 miljoonaa. Yhdysvaltain koko asukasmäärä on 201 miljoonaa.

— Canadan ensimmäisessä väenlaskussa, vuonna 1640 arvioitiin maassa olevan 375 asukasta, alkuasukkaita lukuunottamatta.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Tämän aivan alussa olevan uudenvuoden terveiset täältä Eteläpäästä. Juhla-ajat ovat olleet ja menneet, ja edessä on härkäviikot ja reikäleivät. Eräs tuttavani sanoi kerran — kun keskustelimme näistä talvisydän-kuukausista, että — "nyt on raha hyvin tyyristä ja markat tuhansia".

Niin, juhla-ajat täällä menivät ilman suurempia haavereita, itsekukin taisi "tuhista" omissa nurkissaan, että tältä puolen katsoen elämme hyvin rauhallisella kulmakunnalla.

"Tekoniimus" pyysi tässä joulun edellä lähettämään lunta sinne Beaver Lakelle, että voisivat hiihtää naapureiden välin. Täällä on kyllä lunta ja sen kanssa on tapeltu oikein kyläkunnan voimalla. Kauppalamme työkunta on sitä siirtänyt koneiden kanssa ympäri vuorokausien, ainoastaan tästä liikekeskuksesta. Mutta toista tuhatta "lootia" on kuulemma jo siirretty. Näistä perhe asumnoista ei näe ketä kadulla kulkee, joten elämme "lumiverhon" takana. Ja tämä ei ole mitään propagandaa, kuten olemme kuullut siitä kuuluisasta rautaverhosta.

Mutta vaikka on näin paljon lunta, niin hiihtomiestä ei näe vahingossakaan. "Skituut" ovat tulleet suksien tilalle. Näitä "masinoita" on näilläkin seudulla hyvin runsaasti. Mutta lunta tarvitaan näiden alle, että ne eivät sovi Beaver Laken elämään liioin, joten on parasta koettaa kävellä naapureiden välit. Tämän päälle poönäkahvikin maistuu paremmalle.

Jotkut ovat täälläkin koettaneet ennustaa, että näiden "skitujen" aikana jopa tälläkin paikkakunnalla on ohimenevää, kuten oli Hula hup renkaatkin. Mutta minusta tuntuu että ne ovat valloittaneet paikkansa "auringossa" ja todennäköisesti tulevat pysyväisiksi kunnes keksitään parempia talvihuvitteluvälineitä. Nykyään on kaupoissa myytävänä tuulen pitäviä vaatteita näille kulkuneuvoille, ja lähitulevaisuudessa voi tulla koneita jotka ovat varustetut lämpösuojilla.

Niin, yleisesti mennyt vuosi oli tälle seutukunnalle hyvää ja huonoa ennustava. Huonolle puolen on laskettava kahden kaivannon sulkeminen. Ne lopettivat toimintansa viime vuonna. Holinger, joka oli pohjois amerikan suurin kultakaivanto, jossa parhaana aikana työskenteli yli kolme tuhatta työläistä, oli useat viime vuodet lopettamis-vaiheessa ja viime vuonna se loppui tykkänään.

Samoin päättyi tuotanto Prest Dome kaivannolla, jossa parhaana aikana työskenteli nelisensataa työläistä. Tämän kaivannon toimintahistoria on verrattain lyhyt. Se työskenteli noin kolmekymmentäviisi vuotta, jolla ajalla se edusti seutukuntamme yhtä mainehikasta kaivantoa, ja sen työjoukkoihin kuului myös paljon suomalaisia kaivosmiehiä.

Hiljattain oli tilastoja nykyisistä kaivostoiminnoista. Niistä kävi ilmi, että Porcupinen alueella on nykyisin yhdeksän kaivantoa, joista toiset aivan alkuasteella, koska työläisten määrä sanottiin 25 henkilöksi. Ja toisissa taisi olla vähemmänkin. Mutta kuitenkin kaivosteollisuuden palveluksessa oli vielä yli kolme tuhatta työläistä. Seutukuntamme suurimpana kaivantona mainittiin Dome Mine, jonka työkuntaan kuului yli 900 henkilöä. Lähinnä seuraava oli McIntyre ja kolmannella tilalla työläisten määrässä Texas Golf. Toiset olivat vähemmän huomattavia, mutta kuitenkin vielä hyvissä elon voimissa, että kaivosteollisuus täällä tulee olemaan pääasiallinen elinkeino edelleenkin.

Paremmalle puolelle on laskettava viime vuoden elämässä se kun tässä kylässämme avattiin suuri suuri jatkokoulu, jonka laajennustyöt suoritettiin parin edellisen vuoden aikana, ja tästä koulusta muodostuikin yksi suurimpia oppilaitoksia pohjois Ontariossa. Tämä koulu takaa monipuolisen käytännön opetuksen useammalle teknilliselle alalle, ja näin ollen on poikkeus edellisestä jatkokoulusta. Sen kuusikymmenpäinen opettajakunta on huomattavasti lisännyt kylämme paremmin toimeen tulevaa asutusta.

Samoin viime vuoden alussa avasi ovensa tämä Pohjois- Ontarion yliopisto, jonka vaatimattomat rakennukset sijaitsevat juuri kylämme laidassa. Tälle laitokselle on omistettu suuri maa-alue ja tulevaisuudessa siihen tullaan rakentamaan. Tietenkin seutukuntamme mahtavimmat rakennukset, koska nykyiset suojat eivät takaa sitä mitä vaaditaan.

Viime kesänä myös avattiin ovet tässä kylämme läheisyydessä sijaitsevalla mielitautisairaalalla. Tämä laitos rakennuksiensa puolesta on paikkakuntamme suurin ja täyteen toimintaan pääsyään tulee olemaan huomattava työnantaja. Tämä on heti alusta ollut Ontarion hallituksen huolehdittavana, joten kunnallishallinnoilla ei ole ollut minkäänlaista sanaan valtaa. Näinkäs näiden veikkojen kuormituksessa olevat kaivosyhdyskunnat eivät suuresti voi osallistua tuon $7 miljoonan maksavan sairaalan ylläpitoon.

Kyllähän näitä kultakaivosyhdyskuntia on viime vuosina jouduttu viemään eteenpäin yhteisillä varoilla. Kaivannot ovat saaneet tuotanto "boonusta" jokaisesta tuottamastaan kultaunssista. Sairaalat ja koulut ovat olleet hallituksen avusta riippuvaisia.

Kotien omistajat saivat verohuojennusta, joista pääsi osalliseksi vuokranmaksajatkin. Tämän vuoden alussa siirtyy huomattava joukko vanhempia työläisiä vanhuuden eläkkeelle, mutta silti täällä eletään kuin "pellossa". Jokapäiväisen ravinnon lisäksi otetaan vielä mallasjuomia ja haetaan joskus miestäväkevämpää hallituksen viina kaupasta. Toisinaan kansa tuntuu olevan seisovissa varoissa mutta paljon valitetaan köyhyyttä. Ihmiset kun ovat sellaisia kun he ovat. Kaikesta huolimatta toivotan tässä alussa onnellista uutta vuotta kaikille tutuille yli Canadan ja samalla kehoitan Tekoniimusta tulemaan tänne. Täällä ei tarvitse kärsiä lumen puutetta. — H.

TALOUSASIAT OLIVAT ETUALALLA PRESIDENTTI SVOBODAN PUHEESSA

Praha — Tshekkoslovakian presidentti Ludvik Svoboda sanoi uudenvuodenpäivänä, että Tshekkoslavakialla on edessään pitkä ja vaikea tie, mutta lupasi viranomaisten noudattavan periaatetta "kansamme on herra omassa maassaa".

74-vuotias presidentti tähdensi uuden vuoden radio- ja televisiopuheessaan erityisesti maan talouden vakauttamisen merkitystä.

Tshekkoslovakialaiset ovat oppineet kokemuksesta ja heidän velvollisuutenaan on nyt jatkaa viime tammikuun uudistusohjelman tiellä kuitenkin välttäen erehdyksiä, hän sanoi.

Presidentti toisti monia Alexander Dubcekin uudistusohjelman lauseita, mutta ei maininnut Varsovan-liiton joukkojen tuloa maahan 21. elokuuta.

Presidentti mainitsi, että maan demokratisoimisprosessi on saanut osakseen kansainvälistä tunnustusta ja luottamusta. Mutta vuosi 1968 ei ole ollut helppo vuosi, hän myönsi ja lisäsi, että Tshekkoslovakian politiikassa on ollut puutteita.

— Emme voineet välttää erehdyksiä ja epäjohdonmukaisuutta ja huolimattomuutta esiintyi suuressa määrin. Sisäpolitiikassamme emme ottaneet tarpeeksi huomioon maailman tapahtumia ja omien sisäisten asioittemme yhteyttä kansainväliseen politiikkaan, sanoi presidentti.

Tshekkoslovakian miehitykseen selvästi viitaten hän jatkoi: 'Sitten meillä oli edessämme ankarat koettelemukset, mutta selvisimme niistä rohkeasti ja kunnialla."

Edessä oleva vuosi ei tule olemaan helppo, sanoi Svoboda. — Tshekkoslovakia ei voi odottaa talousihmetta, mutta vastaisuudessa noudatetaan periaatetta, että tshekkoslovakialaiset ovat herroja omassa maassaan, vakuutti presidentti.

Vuosi 1969 tullaan ensi sisassa muistamaan liittovaltion perustamisvuotena jatkoi valtionpäämies, ja toivotti onnea tshekkien ja slovakkien sosialistisille tasavalloille.

Presidentti sanoi kommunistipuolueen laativan edelleenkin viime huhtikuussa hyväksyttyyn toimintaohjelmaan perustuvaa yksityiskohtaista työ suunnitelmaa.

Tshekkoslovakian radio poikkesi uuden vuoden aattona aiemmista perinteistään pyytämällä parlamentin puhemiestä Josef Smrkovskya kohottamaan uuden vuoden maljan. Ensimmäisen kerran maan historiassa uskottiin tämä tehtävä nyt poliitikolle. Uuden vuoden maljan ovat tavallisesti esittäneet tunnetut näyttelijät tai kirjailijat.

Puheessaan Smrkovsky sanoi toivovansa, että maan johtajat puhuisivat samaa kieltä kuin kansa. Hän toivoi myös, että uusi vuosi olisi jatkoa kaikelle vuonna 1968 aloitetulle ja ettei Tshekkoslovakian kurssi muuttuisi.

Prahassa olivat baarit ja ravintolat täynnä kansaa, mutta tunnelma oli selvästi vaimeampi kuin normaalisti. Kaupungin keskustassa koristeltiin uudelleen Pyhän Vaclavin patsas, josta elokuun miehityksen aikana tuli vastarinnan vertauskuva.

Bratislavassa juhlivat suuret väkijoukot kaduilla uuden Slovakian tasavallan syntymää.

Uuden perustuslain nojalla Tshekkoslovakia sai liittoparlamentin, jossa on kaksi huonetta, kansankamari ja kansallisuuksien kamari. Uudet tasavallat saavat vapaasti päättää omista asioistaan ulko- ja puolustuspolitiikkaa lukuun ottamatta. Tshekit ja slovakit saavat myös samanlaisen edustuksen liittovaltion elimiin, ja juuri tämä aiheutti osittain kiistan puhemies Smrkovskysta. Smrkovsky, kuten presidentti Svoboda ja pääministeri Cernik, on tshekki, ja hänen valintansa uudelleen liittoparlamentin puhemieheksi merkitsi, että vain Alexander Dubcek edustaisi slovakeja korkeimmissa viroissa.

UUSI HALLITUS

Tshekkoslovakian presidentti Ludvik Svoboda nimitti uudenvuodenpäivänä maan uuden liittohallituksen. Hallituksen jäsenet ovat seuraavat:

Pääministeri: Oldrich Cernik, varapääministerit: Petr Colotka, Samuel Faltan, Frantisek Hamouz, Vaclav Vales, ulkoministeri: Jan Marko, puolustusministeri: Martin Dzur, sisäministeri: Jan Pelnar, suunnitteluministeri: Frantisek Vlasak, talousministeri: Bahumil Sucharda, ulkomaankauppaministeri: Jan Labecek, työ- ja sosiaaliministeri: Michal Stancel, hintavaliokunnan puheenjohtaja ja ministeri: Jiri Typolt, teknisen kehityksen ja investoinnin kehittämisen valiokunnan puheenjohtaja ja ministeri: Josef Krejci, maatalous- ja elinkeinotuotantovaliokunnan puheenjohtaja ja ministeri: Koloman Boda, kulietusvaliokunnan puheenjohtaja ja ministeri: Frantisek Rehak, posti- ja lennätinliikennevaliokunnan puheenjohtaja ja ministeri: Jaroslav Havalka.

Salkuttomia ministereitä ovat Bohuslav Kucera ja Jan Pauly. Näiden lisäksi nimitettiin ministeriöiden valtiosihteereiksi mm. Vaclav Pleskot ulkoministeriöön.

Huomioita läntisen pallonpuoliskon kokouksesta sodan lopettamiseksi

Jatkoa

Samoin hyväksyttiin raportti kokonaisuudessaan, joka tulkitaan Montrealin julistuksessa: "Konferenssi kehoittaa läntisen pallonpuoliskon kaikkia yhteiskuntaluokkia antamaan Vietnamin kansalle moraalista, poliittista ja aineellista tukea kaikissa mahdollisissa muodoissa ja parhaita tuloksia tuottavalla tavalla, sekä järjestämään läntisen pallonpuoliskon eri maissa Vietnamin kansan solidaarisuusviikon, alkaen se joulukuun 20 pnä, joka on FNL:n perusetamispäivä ja tukemaan aktiivisesti Vietnamin kansan asennetta, mikä ilmenee toisiaan seuranneista lausunnoista: Pohjois-Vietnamin lausunto marraskuun 2 p:ltä 1968; FNL:n lausunto marraskuun 3 p:ltä 1968; FNL:n ja Vietnamin rauhan ja kansanvallan puolustajain Kansallisen liiton yhteinen lausunto marraskuun 7 p:ltä, joissa viitoitetaan Vietnamin ongelman poliittinen ratkaisu. Konferenssi kehoittaa läntisen pallonpuoliskon laajoja kansalaispiirejä tuomitsemaan päättävästi Yhdysvaltain hallituksen siitä kun se jatkaa hyökkäyssotaansa Vietnamissa, ja vaatimaan, että USA:n hallituksen pitää lopettaa kaikki Pohjois-Vietnamin suvereenisuutta loukkaavat tekonsa, vetää kaikki USAn ja satelleettien joukot sekä USA:n sotamateriaalit pois Etelä-Vietnamista ja purkaa kaikki Yhdysvaltain tukikohdat Etelä-Vietnamissa; antaa Vietnamin kansan ratkaista omat sisäiset asiansa Etelä-Vietnamin kansallisen vapausrintaman poliittisen ohjelman perusteella ja Vietnamin kansalle molemmissa osissa mahdollisuus maan yhdistämiseksi rauhanomaisella tavalla ja ilman mitään ulkopuolista painostusta.

Sunnuntaina, joulukuun 1 päivän aamuna saapui Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman lähetystö, joka tervehti ja onnitteli konferenssin osanottajia, sekä esitti toiminnan ohjelman, jossa ylläolevat pääkohdat yksityiskohtaisilla selostuksilla innoittivat konferenssin osanottajia, jotka hyväkyivät esitykset nousemalla seisomaan

Tämän jälkeen jaettiin konferenssin julistus ja se luettiin kokoukselle kolmelal eri kielellä. Se hyväksyttiin yksimielisesti seisomaan nousten.

Mutta tässä yhteydessä yritti ryhmä Maoa kannattavia äärivasemmistolaisia ilmaista vastustavan kantansa ja yritti vallata puhujalavan ja kovaääniset, mutta epäonnistuivat vapaaehtoisten järjestysmiesten ansiosta.

Puhemiehistön puolesta vastattiin tähän provoseerausyritykseen toteamuksella, että maailman rauhanvoimat ovat vakuutettuja jotta sotaa käyvät ja uusien sotien lietsojat voidaan taltuttaa ja että maailman pysyväinen rauha on voitettavissa.

Ihmiskunnan historiassa ei ole milloinkaan ollut näin realisia mahdollisuuksia, että kansojen vuosisataiset toiveet elämästä rauhan ja vapauden oloissa voidaan muuttaa todellisuudeksi. Meidän aikakaudellamme ei kansoilla ja valtioilla ole muuta valinnan varaa kuin rauhanomainen rinnakkainelo ja järjestelmien kilvoittelu, tai, jos sallitaan ajautuminen sotaan, se voi merkitä ydinasesotaa ja satojen miljoonien ihmisten tuhoa, maailman tärkeimpien sivistyskeskuksien muuttamisen rauniokasoiksi. Siksi on taisteltava sotien lopettamiseksi, ydinasekokeilujen lopettamiseksi.

Black Panther-järjestön johtajan kokoukseen saapuminen sai osakseen kannatusta ja hänen tervehdystään ja lausuntoaan, että hän hyväksyi täydellisesti konferenssin julistuksen tervehdittiin innostuksella. Tämän jälkeen seurasi melkein kaikkien latinalaisen Amerikan maiden edustajien tervehdykset ja selostukset eri maiden rauhanliikkeistä ja niistä olosuhteista, missä niiden tehtävät on yhdistettävä yleisiin kansanliikkeisiin.

Tämän jälkeen astui puhujalavalle USA:n armeijan kutsunnasta kieltäytyneet ja niin alkoi kutsuntakorttien polttaminen.

Kummankin Vietnamin edustajille tarjottiin muistolahjat, joista kiittäessään Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman edustaja Hong Bii Son kertoi kuinka vapautusrintaman johtamat vietnamilaiset ovat saavuttaneet voittoja ja Yhdysvaltain sotavoimat joutuneet häviön puolelle Tässä yhteydessä hän totesi, että Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden aseellinen ja kaikenlainen muu apu on ratkaisevasti varmentanut vapautusrintaman asemaa. Samalla hän ojensi konferenssin järjestäjille maljakon, joka oli tehty amerikkalaisen pommin kuoresta.

Heti tämän jälkeen seurasi Vietnamin demokraattisen tasavallan kulttuuriministerin, Giamin, lahjan antaminen. Hän kiitti konferenssin järjestäjiä ansiokkaasta valmistelutyöstä ja kaikkia edustajia saavutetusta yhteisymmärryksestä, korostaen läntisen pallonpuoliskon rauhanvoimien uudenlaista vaikutusvaltaa tulevaisuudessa. Edelleen hän toivoi konferenssin jatkokomitealle menestystä edessä olevien tehtävien suorittamisessa. — ATH.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Mrs. Lempi Sammalisto kuoli kotonaan Intolassa tiistaina, joulukuun 31 pnä. Hän oli syntynyt Ruovedellä Suomessa ja oli 80-vuotias. Tänne hän saapui v. 1920, asui ensin uutisfarmarina Tarmolassa kunnes v. 1941 muutti Intolaan.

Suremaan jäi kolme poikaa, Toimi Niilo ja Matti, kaksi tytärtä, Lempi ja Eila, 9 lastenlasta ja 7 lastenlastenlasta ja yksi veli Moses Visunen täällä sekä veli Suomessa ja sisko Englannissa. Hautaus suoritettiin Everest hautaustoimistosta tammikuun 3 pnä.

* * *

Port Arthurin katuliikenne työläisten lakko jatkuu edelleen koska ei PUC:n johdon taholta ole yritettykään päästä palkkakysymyksessä ratkaisuun. Union taholta selitettiin sanomalehdille ja radioon annetussa lausunnossa, että pieni palkan korotusvaatimus johtuu yksinkertaisesti hintojen noususta eli elinkustannusten kohoamisesta, mikä on nyt mitattavissa työläisten perheiden ruokatarpeiden, vaatetuksen ja kaikenlaisten palvelusten hintojen sekä verojen nousussa.

Kommunistipuolueen paikallisen järjestön puolesta korostettiin PUC:n puheenjohtajalle R. Wilmottille lähetettyssä kirjeessä, että unio on oikeassa vetoomuksessaan. Kysymyksessä on tuhansien työläisten kulkumahdollisuuksien huoltaminen, joka on nyt kokonaan syrjäytetty, ja siitä kärsivät juuri sellaiset joilla ei ole omia kulkuvälineitä Tällä kertaa pieni palkonkorotus on samalla Port Arthurin katubussiajurien ja pajatyöläisten sopimuksen yhtäläistyttämisestä Fort Williamin vastaavien työläisten palkkoihin, jotta kaupunkien yhdistämisen yhteydessä olisi sekin jo järjestyksessä. Tässä yhteydessä mr Wilmott on asettunut paikallisen työväen unioliikkeen ja puolueensa NDP:n omaksumaa kantaa vastaan, jotta hänen suhtautumisensa muuttuisi, niin tulisi hänen erota PUC:n puheenjohtajan tehtävästä, esitetään kommunistipuolueen kirjeessä.

* * *

CSJ:n osaston seurapeli-ilta ilmoitetaan olevan omalla haalilla perjantaina, tammikuun 10 p., alkaen kello 7.30 illalla. Tervetuloa jokainen, kutsuvat järjestäjät.

ATH.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Bvld,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Martha Turkia
592 Woodbine Ave., Apt. 18,
Toronto 13, Ontario
Puhelin 691-3477

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 13, Ontario
Puhelin 691-3477

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Art Siven, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

JOKA MIEHEN JA NAISEN TASKUKIRJA

"TASKUKALENTERI 1969"

ON NYT ILMESTYNYT

132 Sivua **Hinta 75c**
(Ontariossa lisättävä 5% myyntivero, joka on 4 senttiä)

Taskukalenteri

SISÄLTÖLUETTELO:

Kalenteriosasto, käsittäen nimipäivät, merkkipäivät ja muistiinpanosivut
Eläkkeet Canadassa
Taattu $105 kuukausitulo
Työkyvyttömyyseläkkeet
Jälkeenjääneitten etuisuudet
Canadan eläkesuunnitelman hautausapu
Leskien eläke
Erikoismääritelmiä eläkkeestä 1968-69
Milloin leskeneläke alkaa
Orpojen etuisuudet
Äitien avustus Ontariossa
Sokeiden avustus. Ont.
Canadan juhlapäiviä
Canadan uudet postimaksut
Lämpömittarit
Lämpömittarien vertailu
Canadan mittoja ja painoja
Tietoja Suomesta

Hankkikaa itsellenne tämä käytännöllinen taskukirja "Taskukalenteri 1969". Siinä on paljon tärkeitä ja hyödyllisiä tietoja jokaiselle kansalaisellemme.

Taskukalenterin tilauksista jotka käsittää 5 kpl. tai enemmän myönnetään asiakkaille 15% palkkio. Kirjakaupoille ja jälleenmyyjille erikoisalennus.

Taskukalenteria on saatavana paikkakuntanne asiamiehiltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P.O. BOX 69 **SUDBURY, ONTARIO**

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Kesäinen unelma" -näytelmän harjoitukset tänään (tiistaina), torstaina ja perjantaina klo 7 ill.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön käytettävissä keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Martti E. Välimaa kuoli sunnuntaina

Kaksikymmentä vuotta Sudburyn seudulla asunut kirvesmies Martti Edward Välimaa, Azildasta kuoli kotonaan sunnuntaina pitkän sairauden murtamana. Hän oli 63 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Hilda (Mela) Välimaa, sekä veljensä Jack, Kauno ja Vilho ja siskonsa Martha, kaikki Suomessa.

Kolmekymmentä yhdeksän vuotta sitten Vähäkyröstä, Suomesta tullut Välimaa asui ensiksi Rouynissa, Quebecissa mistä hän tuli Sudburyn seudulle 22 vuotta sitten.

Välimaa haudataan Lougheedin hautaustoimistosta keskiviikkona, tammikuun 8 pnä kello 11 ap.

Rakennustoiminta on lisääntynyt Waters-kunnassa

Rakennustarkastaja Lorne Hansonin antaman lausunnon mukaan Waters-kunnassa myönnettiin vuonna 1968 $100,000 arvosta enemmän rakennuslupia kuin vuonna 1967.

Liikerakennuksien rakennuslupia myönnettiin $189,000 arvosta ja asuntorakennuslupia myönnettiin $173,075 arvosta. Koko viime vuoden aikana myönnettyjen rakennuslupien kokonaisarvo nousi $362,075, verrattuna vuoden 1967 tilastoihin, jolloin myönnettyjen rakennuslupien arvo oli $265,050.

SUDBURY FOOTWEAR
& MAKI CO-OP
SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-
TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-
TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE
LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Terästyöläisillä huippukokous perjantaina, 10 pnä

Sudburyssa pidetään tämän viikon perjantaina tärkeä kokous, johon tulee koskemaan United Steelworkers of American union yli 36,000 jäsentä, jotka kuuluvat neljään mainitun union eri osastoon.

Kokoukseen on kutsunut koolle Steelworkers union kuudennen piirin johtaja Larry Sefton, Torontosta. Kokouksessa keskustellaan tulevien palkka- ja työsuhdeneuvottelujen yhdistämisestä kun neuvotellaan hamiltonilaisen Stelco-yhtiön, soolaisen Algoma Steelin ja sudburylaisen Incon kanssa. Incolla on tuotantolaitoksia Sudburyn lisäksi myös Port Colbornessa.

Palkkaneuvottelukomiteoiden ja union virkailijain välinen kokous pidetään Steelworkersien haalilla Frood-kadulla.

Sudburyn osaston no. 6500 kaksitoistamiehinen neuvotteluryhmä kokoontui viime sunnuntaina keskustellakseen omista työehtosopimussuunnitelmistaan ja tehdäkseen suunnitelmia perjantaista kokousta varten. Seftonin lisäksi perjantaiseen kokoukseen saapuu Steelworkersien Canadan kansallinen johtaja William Mahoney Torontosta.

Mahoneyn mukana saapuu Sudburyyn lisäksi ryhmä union erikoisasiantuntijoita mukaanluettuna insinööri- ja tutkimusjaoston edustajia sekä neuvonantajia eläke- ja vakuutusasioissa.

Perjantaisessa kokouksessa esiintyy puhujina Sudburyn, Hamiltonin, Soon ja Port Colbornen osastojen edustajat.

Palkka- ja työehtosopimusneuvottelujen keskustelut on suunniteltu alkavaksi aikaisin keväällä, jolloin nyt voimassa olevat sopimukset päättyvät teräs-yhtiöiden ja Incon kanssa.

Broder-kunnassa keskustelua "järjestymisestä"

Viime viikolla 24 tunnin aikana tapahtuneet kaksi tulipaloa herättivät jälleen esille kysymyksiä paloturvallisuuden puutteellisuudesta Broder-kunnan asukkaiden mielissä. Broder-kunnassa ei ole järjestäytynyttä palokuntaa.

Viimeisen 10 vuoden aikana on ollut esillä suunnitelmia tämän noin 3,500 asukasta käsittävän Sudburyn kaupungin eteläpuolella sijaitsevan järjestäytymättömän kunnan järjestämisestä tai kaupunkiin liittämisestä, jotta kunnan asukkaat voisivat nauttia tulipaloturvasta ja muista palveluista, joita on saatavana järjestäytyneissä kunnissa.

Mutta kaikesta huolimatta ei ole vieläkään ryhdytty toimenpiteisiin kunnan järjestämiseksi tai sen kaupunkiin liittämiseksi ennen kuin tutkimus alueellisen hallinnon Sudburyn alueelle perustamisesta on suoritettu, sanoi tutkimusta suorittava Ontarion kunnallislautakunnan puheenjohtaja J. A. Kennedy viime lauantaina.

Asiasta kiinnostuneet kunnan asukkaat koettivat 1950-luvulla järjestää kunnan kaksikin kertaa, mutta yritys ei saanut kuitenkaan Ontarion kunnallislautakunnan hyväksymistä, sanoi kunnan järjestäytymiskomitean puheenjohtaja Don McNabb.

Mr McNabb sanoi, että viimeisimmät tulipalot ovat herättäneet huolestuneisuutta kunnan asukkaiden keskuudessa.

Toinen tulipalo tuhosi maan tasalle mr ja mrs Kennealyn ja heidän lastensa kodin vajaat 24 tuntia sen jälkeen kun tuli vaati saaliikseen Manitou Airwaysin omistaman ja Canadan Legionin Lockerbyn osastolle vuokratun puutalon Long Lakella.

VAPAUS
TILATKAA

KEHITYSAVUN ILLUUSIOT JA TANSANIAN TODELLISUUSTAJU

Helsinki. — Nykyiseen Suomeen verrattuna tämän päivän Tansania on yhteiskunnallisesti kehityskelpoisempi maa. Tämä väite pyrkii olemaan jotakin muuta kuin silmänkääntötemppu. Se pyrkii selvittämään viime käden kysymystä kehityksen mittapuista. Jos alamme tarkastella kriittisesti näitä mittapuita, havaitsemme Suomen kulkevan päinvastaiseen suuntaan kuin Tansania.

Aineksia edellisen väitteen muotoilemiseksi on vaikea löytää siitä järjestelmästä, jonka alaisuudessa elämme. Vasta sen jälkeen kun olemme asettaneet kyseenalaiseksi oman teknologisen kehityksemme suunnan, yksilölliset elintasopyrkimyksemme, järkyttävän suppeat ja henkilökohtaiset käsityksemme, mei dän on mahdollista päästä siitä ajatuksesta, että olisimme Tansaniaan taikka mihinkään muuhunkaa kehitysmaahan nähden kaikin tavoin kehittyneempiä.

Mitkä ovat todellisen kehityksen — edistyksen — mittapuut? Ovatko ne Suomessa erilaiset kuin Tansaniassa? Onko ihmisen hyvinvointi ja onni Suomessa jotakin muuta kuin Tansaniassa?

Muuan kaksikymmentä vuotta Tansaniassa elänyt hollantilainen, nykyisin maan kansalainen, selitti asiaa omalta näkökannaltaan: — Olennaisin kysymys on saada kehitysprosessiin mukaan ne miljoonat ihmiset, jotka tällä hetkellä elävät jossakin tuolla pensaikossa.

— Tiedättekö, hän jatkoi, että palkansaajia — niitä jotka saavat säännöllistä tai vähemmän säännöllistä palkkatuloa työstään — on Tansanian 12-miljoonaisesta väestöstä vain noin 450.000? Samaan aikaan maassa on työkykyisiä ihmisiä viitisen miljoonaa.

— Kysymys on siitä, miten saada heidät mukaan tuotantoon, luomaan taloudellista kasvua, joka tyydyttäisi ensinnäkin väestön kasvun ja tarpeet ja toiseksi ihmisen vapautumisen kannalta välttämättömän teknologisen kehityksen luomat aineelliset ja henkiset tarpeet.

Hän oli sattumanvarainen tuttavuus, mutta se tilanne jossa hänet tapasimme, oli jo sinänsä omiaan avartamaan näköaloja yhtaikaa suomalaiseen ja tansanialaiseen todellisuuteen. Olimme matkella Dar-es-Salaamista Kibahaan, yhteispohjoismaiseen Tanganjika-projektiin, yhteen Suomen kehitysavun tärkeimmistä kohteista. Hän oli tarjonnut meille liftin myöhästyttyämme ryhmän bussikuljetuksesta,

ONNEKAS MYÖHÄSTYMINEN

Se oli onnekas myöhästyminen, havaitsimme perillä. Ilman liftausmatkaa olisi Kibahan ja suomalaisen Tansanian kehitysavun kuva jäänyt osittain virheelliseksi.

Kyyditsijämme kertoi laajasti Tansanian ongelmista. Itsensä hän esitteli parilla sanalla. Hän kertoi toimivansa virkamiehenä (civil servant) ministeriössä. Huomasi, että hän oli kiinnostunut työstään, sillä henkilökohtaisista asioistaan hän kertoi vain sen, mikä oli työn kannalta olennaisinta. Sitä pitempään kuulimme erittelyä Afrikasta, kehitysmaista ja niiden suhteista Eurooppaan ja muihin maanosiin. Meidän asenteisiimme kyydinantajamme suhtautui ymmärrettävän varauksellisesti. Hän esitti muutaman yleiskuvan eurooppalaisten suhtautumisesta ulkopuoliseen maailmaan.

— Euroopassa suhtaudutaan hysteerisesti sellaisiin asioihin kuin sosialismi tai kommunismi. Vielä pitemmällä tämä hysteria on USA:ssa Amerikkalaiset lietsovat Vietnamissa ja kuvasti lisää asenteitaan ja ennakkoluuloisuuttaan. Ajatuksiaan myöten he ovat entistä sidotumpia Vietnamiin.

Hän puhui edelleen reaktiosta, minkä amerikkalaisten sota on synnyttänyt Pohjois-Vietnamissa. Sai käsityksen, että hän olisi käynyt Hanoissa. Hetken kuluttua hän kuitenkin kertoi palanneensa parisen viikkoa aikaisemmin valtuuskuntavierailulta Pekingistä.

Ajoimme kaksikaistaista asvalloitua tietä palmumetsien halki, liikenne oli englantilaisittain vasemmanpuoleinen ja hänen esitellessään ohittamiamme maisemia ja paikkoja alkoi maailmanpolitiikka nopeasti näyttäytyä varsin yksinkertaiselta.

KIBAHA-MONUMENTTI

Kibahaan saavuttaessa olisi kai pitänyt tuntea jonkinlaista ylpeyttä siitä, kuinka Suomen valtio jo muutaman vuoden ajan on kuvitellut ylläpitävänsä kansallista itsetuntoaan ja kansainvälistä arvostustaan kehitysmääräapurahoilla, jotka todellisuudessa eivät täytä kumpaakaan tehtävää. Kibaha on kieltämättä komea ilmestys vihreiden kukkuloiden, laaksojen ja rinteiden keskellä, avaran maaston keskellä. Siellä hyöriessään voi hyvinkin päästä kosmopoliittisiin tunnelmiin.

Valkoiset hyvinvointirakennukset ovat ylivoimainen näyte tansanialaisten halvoista materiaaleista, no peasti ja vaivattomasti kokoonpanemiin asumuksiin verrattuna. Mieleeni tulee kotoinen kirkonkylä, jossa koulu ja kunnantalo vievät komeudessaan voiton vieläpä itse kirkosta. Vaikuttaa siltä kuin todistuksen teknologian viennin mahdol-

lisuuksista olisi oltava totaalisen vaikuttava.

Suomalaiset Kibahassa ovat olosuhteista johtuen vähemmän vastuussa Kibaha-yrityksen synnyttämisestä kuin ne naapurimme, jotka hoitavat suurimman osan rahoituksesta. Ruotsalaiset maksavat puolet, tanskalaisten osuus on 20 prosenttia ja norjalaiset sekä suomalaiset jakavat lopun kustannuksista 15 prosenttia kumpikin.

KEHITYSAVUN ILLUSIOT ...No2
"RUOTSALAINEN PALKKATASO"

Kibahan henkilökunnasta suomalaiset muodostavat vastaavasti vähemmistön. Suomalaiset opettajat ja asiantuntijat kertoivat työn olevan mielenkiintoista, asuntojen hyviä, palkkatason Ruotsin standardien mukaisen ja afrikkalaisten palvelustyttöjen mukavia, joskaan ei erityisen käteviä. Tuntui siltä, ettei suomalaisilla Kibahassa ole mitään hätää.

Tarkoitusperiensä kannalta itse projekti toiminee hyvin. Se on jaettu kolmeen eri osastoon, jotka ovat, 1) maatalouden koulutuskeskus, 2) terveyskeskus ja 3) oppikoulu.

Tansanialaisille maanviljelijöille opetetaan uudenaikaisia viljelysmenetelmiä, suuri osa ilmeisesti sellaisia, jotka todella olisivat laajasti sovellettavissa maan kehitykseen, mikäli pääomaa riittäisi välineiden, ennen muuta koneiden hankkimiseen. Terveyskeskuksessa parannetaan Kibahan omia ja ympäristön ihmisiä. Lisäksi siellä opetetaan tansanialaisille hygieniaa, pohjoismais-

ta siisteyttä, likaisuuden, basillien ja bakteerien välttämistä. Sinänsä kiitettävää harrastusta, joka tavoittaa valitettavan pienen osan maan 12-miljoonaisesta väestöstä.

KOULUTUSTA VAI KOLONIALISMIA

Mielenkiintoisin Kibahan yrityksistä on oppikoulu, Secondary School. Se on sisäoppilaitoksen tapaan toimiva englantilaistyylinen aivojenlastauspaikka, jossa muutama sata nuorta tansanialaista tutustuu ns. länsimaisen kulttuurin parintuhannen vuoden uurastusten tuloksiin.

Omaan koko itä-Afrikalle yhteiseen oppijärjestelmään siirrytään täälläkin lähitulevaisuudessa, kerrottiin Kibahassa. Oli mielenkiintoista nähdä, miten pohjoismaiset opettajat tulevat selviytymään kokeesta, mikäli jäävät paikalleen. Uuteen oppijärjestelmään siirtyminen saattaa tuottaa heille paljon suurempia vaikeuksia kuin tansanialaisille koululaisille.

Kuri täällä Kibahassa on englantilainen, kovempi kuin kotimaassa, kertoi maantiedon opettaja.

Pahaksi aavistukseksi koulun aikaansaannoksista, tosin ylimalkaisten havaintojen perusteella, jäi se, että yläluokkalaisia asenteita kasvattavaa vaikutusta ei ole pystytty, ehkei edes pyritty, eliminoimaan. Palaaminen oman yhteiskunnan arkitodellisuuteen on tuon koulun käyneelle tuskin edes käytännöllisestä tottumuksesta — asunnoista ja suppeasta toveripiiristä — johtuen helppoa.

Ilpo Halonen.

KOLME MIESTÄ VUODEN SULJETUSSA KAMMIOSSA

Moskova. — Vuonna 1967 marraskuun 5. päivänä aloitettiin Neuvostoliitossa vuoden kestänyt lääketieteellinen ja tekninen koe, jonka avulla tutkittiin ihmisen mahdollisuutta elää rajoitetuissa suljetussa tilassa käyttämällä hyväksi ihmisen elintoimintojen tuotteista (virtsasta, haihtuneesta kosteudesta ja ulos hengitetystä hiilioksidista) palautettua vettä ja happea sekä tyhjiökuivattuja elintarvikkeita.

Marraskuun 5 päivänä 1968 päättyneeseen kokeeseen osallistuivat lääkäri Helman Manovtsev, Biologi Andrei Bozhke ja teknikko Boris Ulybyshev. He elivät hermeettisesti suljetussa kammiossa, joka käsitti asuinosaston ja kasvihuoneen.

Elintoimintojen turvaamisjärjestelmään kuuluu järjestelmiä, jotka turvaavat mahdollisimman suuren hapen ja veden palautumisen, sekä apu ja monistuslaitteita. Näiden järjestelmien yhteistoiminnan avulla voidaan osaksi toteuttaa suljettu aineiden kiertokulku.

Kokeilijat söivät tyhjiökuivattuja ravintoaineita. C-vitamiinin ja biologisesti aktiivisten aineiden saamiseksi käytettiin vihanneksia — kaalia, salaattia, rohtopurasruohoa ja tilliä. Ne oli viljelty kasvihuoneessa, jossa oli käytetty voimakasta auringon spektriä muistuttavaa valonlähdettä. Maaperän korvikkeena käytettiin ioninvaihtohartseja, jotka oli kyllästetty ravintoaineilla.

Ruokalista laadittiin 5 vuorokaudeksi, jonka jälkeen se toistettiin. Ruokailu tapahtui neljä kertaa päivässä. Koehenkilöt pitivät ruoan makuominaisuuksia hyvinä ja ravintoa monipuolisena.

Avaruuden valloitus riippuu suuresti ihmisen elintoimintojen turvaamisesta pitkien avaruuslentojen aikana. Kolmen hengen miehistön elintarvikevarastojen on vuoden kestävällä matkalla oltava säiliöt mukaan luettuna 11 tonnin suuruiset.

Koehenkilöt asuivat hermeettisessä kammiossa, joka käsitti asuinosaston ja kasvihuoneen. Kammio oli varustettu kaikin jokapäiväisessä elämässä tarvittavin laittein. Siinä oli tarkkailu- ja mittauslaitteet lääkärinvalvonta ja lääketieteellisiä tutkimuksia varten.

Koehenkilöiden työpäivä alkoi klo 7 aamulla lääkärintarkastuksella ja voimistelulla. "Aamupesuun", aamiaiseen ja tilojen siivoamiseen meni tunti. Sen jälkeen suoritettiin 5 tunnin ajan päätyötä — järjestelmien toiminnan tarkkailua, kasvien toiminnan tarkkailua, kasvihuoneen hoitoa ja lääketieteellisiä ja biologisia tutkimuksia.

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen
ystävämme
Selma K. Ritarin
MUISTOLLE
Meimi ja Karl Kainulainen
R. R. I Whitefish, Ont.
Irja ja Kalle Tulla
Barbara ja Bill Kauhanen
Sudbury Ontario

"Euroopan hullu vuosi"

Painopiste siirtyi lähi-itään ja Eurooppaan

Helsinki — (KU Hilkka Ahmala) — Kulunut vuosi ristittiin "Euroopan hulluksi vuodeksi" jo varhain syyskesällä lähinnä toukokuisen "Ranskan vallankumiuksen" ja aaltona maasta maahan siirtyneen ylioppilasliikkeen ansiosta. Huomio on projisoitunut Eurooppaan ja yleensä teolliseen länteen, jonka kriisi ilmenee myös talouselämässä. Bretton Woodsissa luodun valuuttajärjestelmän jatkuvana huojumisena, pysyvinä maksutasevaajuksina, työttömyytenä ja rakennemuutosten aiheuttamana epävarmuuden tunteena.

Martin Luther Kingin ja senaattori Robert Kennedyn murhat USA:ssa ja väkivallan kasvu USA:n järjestelmän sisällä ovat tehneet kyseenalaiseksi USA:n roolin myös kotimaassa. "Toinen Amerikka" on ilmeisesti ainakin tilapäisesti lyöty salamurhien ja poliisiväkivallan avulla. Gene McCarthyn ja Robert Kennedyn hetkeksi sytyttämä toivon liekki muutoksen mahdollisuudesta on sammahtanut. On epätoivoa, heikosti lepattavaa toivoa ja odotusta.

NIXONIN KYSYMYSMERKKI

Odotus kiinnittyy tammikuun 20 pnä tapahtuvaan vallanvaihtoon. Lyndon Baines Johnsonin tilalle tulee Richard Milhous Nixon, jonka tuleva politiikka kuuluu vielä tätä kirjoitettaessa huolellisesti varjeltuihin salaisuuksiin. Mutta jos yleensä pitää paikkansa väite, että eri maiden politiikka maantieteen, kaupan ym. takia on hallituksen vaihdoksista huolimatta suhteellisen jatkuvaa, ei Nixonin valtaantulo suurestikaan muuta tähänastista kurssia. Harvoissa politiikkaansa koskevissa lausunnoissa Nixon on vakuuttanut jatkavansa Johnsonin ulkopoliittista linjaa.

VIETNAM VAIHTOEHTONA

Vuoden alkupuolella esineuvotteluina alkaneet tunnustelut rauhantilan palauttamisesta Vietnamiin ovat jo tämän vuoden puolella muuttumassa varsinaisiksi neuvotteluiksi sodan silti jatkuessa. Myös Nixonin politiikkaan kuulunee Pariisin neuvottelulangasta kiinnipitäminen varoja vaihtokeinona. Suurpoliittinen jännitys on siirtymässä toisaalle, lähi-itään ja Eurooppaan. Jos tämä siirtymä muodostuu pysyväksi, jos kriisi länhi-idässä pahenee tai tilanne Euroopassa kiristyy, tarjoaa Pariisin neuvottelujen hengissäpitäminen USA:lle mahdollisuuden lopettaa Vietnamin sota nykymuodossaan ja siirtää USA:n asevoimien painopiste uuteen pesäkkeeseen. Muussa tapauksessa voidaan ennustaa vähintään sitkeitä neuvotteluja ja toisella äärilaidalla Vietnamin sodan uutta eskalaatiota, jossa kaikki jälleen on mahdollista.

TULENARKA LÄHI-ITÄ

Lähi-idän tilanteen aktualisoituminen on näkynyt monin muodoin. USA:n Välimeren laivaston rinnalle on viime vuoden kesäkuun sodan jälkeen ilmestynyt myös neuvostoliittolaisia laivastoyksiköitä selvänä varoituksena Israelille, joka tuntuu olevan valmis jo neljänteen anastussotaan. Välimeren itäosa on lisäksi öljynsä, Kyproksen ja Kreikan kriisien sekä Varsovan ja NATO-maiden rajanaapuruuden takia vielä arempi alueena kuin Kaakkois-Aasia. Siellä puhkeavalla sodalla on kaikki mahdollisuudet levitä yli "paikallissodan" puitteiden

Venäjän vallankumouksen 50-vuotisjuhlien alla ennusteltiin Neuvostoliiton koventavan otteitaan kansainvälisessä politiikassa. Ennustelijat ovat tällä kertaa ilmeisesti olleet oikeassa. Vaikka Neuvostoliitto jatkaa linjaa, jolle on ominaista pyrkimys parantaa suhteita kaikkiin naapurimaihin, se toisaalta on silminnähden huolestunut kansainvälisestä tilanteesta ja valmistautuu myös toiseen mahdollisuuteen.

Lähi-idän seuraavien siirtojen kannalta on syytä panna merkille Nixonin lähettiläänä lähi-idässä käyneen kuvernööri William Scrantonin lausunto USA:n pyrkimyksistä parantaa suhteitaan arabimaihin. Neuvostoliiton ulkoministerin Andrei Gromykon yllätysvierailua Kairossa juuri joulun alla on tulkittu "uutena Tashkentina", so. yritykseнä löytää ratkaisu, joka merkitsisi edes ainakin normalisoitumista.

"JÄÄTYNYT" AASIA JA MUU KOLMAS MAAILMA

Asetelmat Aasiassa ovat pysyneet suhteellisen jäätyneinä aikaisempien oikealle siirtymisten jälkeen (Indonesia, Japani). Vietnamin sota jatkuu, samoin Kiinan "sisäänpäin, kääntyneisyys" ja Intian sisäinen hajaantuminen. USA:ssa ei väitetty "Kiinan uhka" ole enää yhtä paljon esillä kuin aikaisemmin. Neuvostoliitto, jolla on pitkä raja Kiinan kanssa, suhtautuu sen sijaan naapuriinsa epäluuloisesti ja ideologinen polemiikki jatkuu. Kiinan helmikuuksi ehdottama tapaaminen USAn kanssa Varsovassa on joissakin piireissä tulkittu näiden maiden lähentymisyritykseksi, mutta yleisemmin sitä pidetään USA:n politiikan tunnusteluna uuden miehen astuessa valtaan.

Afrikassa ja latinalaisessa Amerikassa on kulunut vuosi ollut "tavallinen" — sotilaskaappauksia, elintason alenemista, vapausliikkeiden taisteluja ja paljon julkisuutta saanut Nigerian—Biafran sota. Kuuban aikaisemmat muita sosialistisia maita arvostelevat asenteet ovat selvästi lieventyneet.

ENROOPAN KRIISITILAT

Eurooppa on vastoin muutamien aikaisempien vuosien kokemuksia noussut kansainvälisessä politiikassa selvästi etualalle. Läntisten valuuttojen kriisiä on viime vuoden aikana yritetty ratkaista moneen otteeseen. Frangi pelastettiin devalvaatiolta, mutta valuuttakriisi jää perinnöksn vuodelle 1969.

USA mutta erityisesti Eurooppa ovat kuluneen vuoden aikana kokeneet uuden ilmiön ylioppilaslevottomuuksien muodossa, joista laajin oli "Ranskan vallankumous" toukokuussa. Tämä uuden sukupolven ryntäys on tuonut maanosan ilmapiiriin aivan uusia tekijöitä. Ne ovat selvä ilmaus muutoksen hausta. Liikkeen tavoitteet ovat toistaiseksi ristiriitaisia ja osittain utopistisia Sillä on kuitenkin liittymäkohtia perinteisen työväenliikkeen kanssa, vaikka yhteistyöyritykset ovat tähän mennessä sammuneet alkuunsa.

Tshekkoslovakia on pysynyt etusivuilla koko vuoden maassa tammikuussa alkaneen uudistusliikkeen ja viiden Varsovan liiton maan elokuisten toimenpiteiden ansiosta. Maan johto vakuuttaa edelleenkin jatkavansa sosialismin sisäistä uudistamista niissä puitteissa kuin Tshekkoslovakian ja sen välittöminä naapureina olevien sosialististen maiden sopimus sallii.

Tshekkoslovakian tapaukset antoivat NATOlle eikä vähiten Länsi-Saksalle kiitollisen syyn kiristää sotilaallsia toimia. Englannin ja USA:n hiljainen vetäytyminen Euroopasta lähinnä valuuttasyistä on nyt kääntynyt päinvastaiseksi. Lisäksi NATO:n Brysselin kokouksessa hahmoteltiin kokonaan uusi NATO-voima Pohjois-Atlantin laivasto, joka on omiaan lisäämään vaaroja myös pohjoisella sivustalla.

Nämä tapahtumat ovat jakaneet pahasti Euroopan sosialistisia ja muitakin edistyksellisiä voimia, jotka joutuvat näin hajaantuneina vastaamaan mitä moninaisimpiin haasteisiin — kolmannen maailman, lähi-idän, Vietnamin, valuuttakriisin ja lamauhan esille heittämiin. Tilanne Euroopassa muistuttaa jälleen kylmän sodan aikaa, vaikka mitään välittömiä konflikteja ei olekaan näkyvissä.

ENTÄ TÄNÄ VUONNA?

Kansainvälisen tilanteen perinnöt vuodelle 1969 eivät ole toiveita herättäviä. Tilanne on itse asiassa mutkistunut, vaaraperäkkeet lisääntyneet ja myönteisiin ratkaisuihin pyrkivät voimat ovat entistä enemmän hajallaan

KUOLLUT
Martti Edward Välimaa

kuoli kotonaan, 275 Laurier Ave., Azilda, Ontario, sunnuntaiaamuna, tammikuun 5 pnä, 1969 ollen 63 vuoden ikäinen.

Suremaan lähinnä jäi vaimonsa Hilda (Mela) Välimaa; kolme veljeä, Jack, Kauno ja Vilho sekä yksi sisko, Martha, Kaikki Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona, tammikuun 8 pnä, kello 11 ap. Park Lawn hautausmaahan.

Ystävät voivat käydä katsomassa tiistaina jälkeen kello 7.30 ip.

KUOLLUT
Paul John Silta

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa, tiistaiaamuna, tammikuun 7 pnä, 1969, ollen 71 vuoden ikäinen.

Suremaan lähinnä jäi vaimonsa, Helvi (Järvinen) Silta, 642 St. Clair Ave., Sudbury, Ont.; yksi veli, George Silta, Sudburyssa ja serkku, Matti Helin, R. R. 1, Copper Cliff, Ont.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista torstaina, tammikuun 9 pnä, kello 11 ap. Park Lawn hautausmaahan.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!
K. S. Stanislavski:
Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa
447 SIVUA
HINTA NID. $2.60
K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".
Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

UUSI
LOISTELIAS
ja ajankohtainen
JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
MM
MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS
PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

KAUPAN LAAJUINEN
LOPPUUNMYYNTI
Nyt naiset. Teillä on tilaisuus ostaa kankaita säästöhinnoilla. Myynti sisältää koko kangasvarastomme.
TAKKIKANKAITA
Hyvä valikoima
Tavall. 8.95 yd.
ERIKOISUUS $2.50 yd.
Silkki-, villa- ja multa kankaita, pakanloppuja, vetoketjuja ym.
20 — 30 — 40 ja 50 pros.
ALENNUKSILLA
Varastossa kuuluisaa Suomen Crimplene-kangasta
SCHWARTZ SILKS & WOOLLENS
28 Elgin St. N. Empire teatterin vieressä

KIITOS

Parhaimmat kiitokseni teille, hyvät ystäväni ja tuttavani, kun kävitte minua katsomassa ollessani Sudbury Memorial-sairaalassa. Kauneimmat kiitokseni teille joulukukista, lahjoista ja joulukorteista, joita sain niin runsaasti vastaanottaa. Kaikki nämä tekivät minulle iloisen ja suuren mielihyvän.

Suuri kiitos CSJ:n sairashuoltokomitean jäsenelle mrs. Vilma Lehtolalle, joka toi ison joululahjapaketin, hedelmiä ja makeisia sekä sanomalehtiä joka viikko.

Sydämelliset kiitokset teille kaikille käynneistänne.

Nämät kaikki säilyvät kauniina muistossani ikuisesti.

JOHN RAIVO

102 Elm St. West, Apt. 6 Sudbury, Ontario